

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE/TITLE OF THESIS

Finanční analýza vybrané organizace/Financial analysis of selected company

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

Červen/2024

JMÉNO A PŘÍJMENÍ STUDENTA / STUDIJNÍ SKUPINA

Kamila Knopová

JMÉNO VEDOUcíHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

doc. Ing. Miroslav Špaček, Ph.D., MBA

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Odevzdáním této práce prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci na uvedené téma vypracoval/a samostatně a že jsem ke zpracování této bakalářské práce použil/a pouze literární prameny v práci uvedené.

Jsem si vědom/a skutečnosti, že tato práce bude v souladu s § 47b zák. o vysokých školách zveřejněna, a souhlasím s tím, aby k takovému zveřejnění bez ohledu na výsledek obhajoby práce došlo.

Prohlašuji, že informace, které jsem v práci užil/a, pocházejí z legálních zdrojů, tj. že zejména nejde o předmět státního, služebního či obchodního tajemství či o jiné důvěrné informace, k jejichž použití v práci, popř., k jejichž následné publikaci v souvislosti s předpokládanou veřejnou prezentací práce, nemám potřebné oprávnění.

Datum a místo: 8.12.2023

PODĚKOVÁNÍ

Rád/a bych tímto poděkoval/-a vedoucímu bakalářské práce za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl/a při zpracování mé bakalářské práce.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SOUHRN

1. Cíl práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je provést návrh souboru doporučení pro zlepšení finančního zdraví společnosti ABC, a.s. Mezi dílčí cíle spadá provedení finanční analýzy a identifikace slabých míst firmy, dále provedení mezipodnikového srovnání s konkurenční firmou.

2. Výzkumné metody:

V rámci obsahové analýzy autor ke zpracování teoretické části využil metodu literární rešerše na jejímž základě byla postavena praktická část práce doplněna o údaje z veřejně dostupných dat poskytnuté formou účetních výkazů. Dále aplikuje metodu kauzální analýzy pro porozumění vzájemných vztahů mezi jednotlivými metodami a ukazateli finanční analýzy a následnému efektivnějšímu rozhodování s cílem dosáhnout co nejpřesnějších výsledků. Aplikováním metody kontextuálního rozhovoru byly zjištěny příčiny odchylek ukazatelů a následně provedena validace návrhu. V průběhu práce byla provedena komparace výsledků, syntéza získaných poznatků a výpočty jednotlivých ukazatelů finanční analýzy.

3. Výsledky výzkumu/práce:

Na základě výsledků práce lze stanovit, že obě společnosti jsou bonitní. I přes velké množství cizího kapitálu je společnost ABC, a.s. schopna včas hradit své závazky. V roce 2020 společnost vykazovala ztrátu, kterou se jí již v následujícím roce podařilo vyrovnat. Do chodu společnosti zasáhlo hned několik faktorů, které ovlivnili jednotlivé ukazatele. Za stěžejní příčinu záporného výsledku hospodaření lze považovat ztrátový prodej dceřině společnosti a vyplacení podílů ze zisku minulých let. Nárůst zásob a v nich tak vázanost finančních prostředků bylo způsobeno pandemickou krizí a válkou na Ukrajině, které přiměli společnost se předzásobit. Na základě výsledků rentability v posledních letech je společnost pro akcionáře zajímavá.

4. Závěry a doporučení:

Na závěr z dosažených výsledků lze společnosti navrhnout doporučení, které zahrnuje snížení celkové zadluženosti, konkrétně položku krátkodobých závazků. Se snížením cizích zdrojů se poji navýšení vlastního kapitálu a udržovat je v podobné výši tak aby bylo dodrženo pravidlo vyrovnání rizika. Pro udržení tempa růstu tržeb by společnost měla snížit dobu obratu pohledávek a rychleji inkasovat své pohledávky a vyvarovat se odpisu nedobytných a problémových pohledávek. Analyzovat výnosnost jednotlivých aktiv a přeinvestovat prostředky do těch více ziskových. Společnosti je dále doporučeno udržovat výši rezerv, které jsou použity na úhrady reklamací. Podrobnější doporučení je zpracováno v závěru bakalářské práce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Finanční analýza, horizontální analýza, vertikální analýza, efektivita, rentabilita, zadluženost, aktivita likvidita, bonita, bankrot, společnost ABC, a.s., společnost XYZ, s.r.o.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Národní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SUMMARY

1. Main objective:

The main objective of the bachelor thesis is to propose a set of recommendations for improving the financial health of ABC, a.s. Partial objectives include financial analysis and identification of the company's weak points, as well as inter-company comparison with the competing company.

2. Research methods:

Within the content analysis, the author used the method of literature review to elaborate the theoretical part, based on which the practical part of the thesis was built, supplemented with data from publicly available data provided in the form of financial statements. Furthermore, it applies the method of causal analysis to understand the interrelationships between individual methods and indicators of financial analysis and subsequent more effective decision-making to achieve the most accurate results. By applying the method of contextual interview, the causes of the deviations of the indicators were identified and subsequently the design was validated. During the thesis, a comparison of the results, a synthesis of the acquired knowledge and calculations of individual indicators of the financial analysis were performed.

3. Result of research:

Based on the results of the thesis, it can be determined that both companies are creditworthy. Despite the large amount of foreign capital, ABC, a.s. can pay its liabilities on time. In 2020, the company reported a loss, which it managed to make up for the following year. The company is competitive, and it is not a problem to win new contracts, but it should pay more attention to their collection and thus reduce the time of turnover of receivables. The company's operations were affected by several factors that affected individual indicators. The main cause of the negative profit can be considered to be the loss-making sale of the subsidiary. The increase in inventories and thus the tying up of funds was caused by the pandemic crisis and the war in Ukraine, which forced the company to stock up. Based on the results of profitability in recent years, the company is interesting for shareholders.

4. Conclusions and recommendation:

At the end of the results achieved, a recommendation can be proposed to the company, which includes a reduction in total indebtedness, specifically the item of short-term liabilities. A reduction in external resources is associated with an increase in equity and maintaining it at a similar level so that the risk compensation rule is complied with. To maintain the revenue growth rate, the company should reduce the receivables turnaround time and collect its receivables faster and avoid write-offs of bad and distressed receivables. Analyze the profitability of individual assets and reinvest funds in more profitable ones. The Company is also advised to maintain the amount of reserves that are used to pay claims. A more detailed recommendation is elaborated at the end of the bachelor thesis.

KEYWORDS

Financial analysis, horizontal analysis, vertical analysis, profitability ratios, liquidity ratios, activity ratios, indebtedness ratios, bankruptcy and credibility models.

JEL CLASSIFICATION

G39

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Kamila Knopová
Studijní program:	Ekonomika a management (Bc.)
Studijní skupina:	PEMBC05
Téma BP:	Finanční analýza vybrané organizace
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	<ol style="list-style-type: none">1 Úvod2 Teoreticko-metodologická část Zdroje finanční analýzy, metody finanční analýzy, metodika práce3 Praktická část Představení organizace, analýza absolutních ukazatelů, analýza rozdílových ukazatelů, analýza poměrových ukazatelů, bonitní a bankrotní modely, konečné vyhodnocení finanční analýzy, návrhy a doporučení pro organizaci4 Závěr
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	<ul style="list-style-type: none">• MAYES, T. R. <i>Financial analysis with Microsoft Excel</i>. Boston: Cengage Learning, 2020. ISBN 978-0-357-44205-0.• RŮČKOVÁ, P. <i>Finanční analýza-metody, ukazatele a využití v praxi</i>. Praha: Grada, 2021. 172 s. ISBN 978-80-271-3124-2.• TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, P., JELÍNKOVÁ, E. <i>Podniková ekonomika – klíčové oblasti</i>. Praha: Grada, 2018. 256 s. ISBN 978-80-271-0689-9.• VOCHOZKA, M. et al. <i>Finance podniku: komplexní pojetí</i>. Praha: Grada, 2021. 312 s. ISBN 978-80-271-3267-6.
Harmonogram:	<ul style="list-style-type: none">• Zpracování cílů a metodiky do 15. 12. 2023• Zpracování teoretické části do 1. 2. 2024• Zpracování výsledků do 1. 4. 2024• Finální verze do 1. 5. 2024
Vedoucí práce:	doc. Ing. Miroslav Špaček, Ph.D., MBA

V Praze dne 6. 12. 2023

prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

Prof. Ing.
Milan Žák
CSc.

Digitálně podepsal Prof. Ing. Milan Žák CSc.
DN: cn=Prof. Ing. Milan Žák CSc., c=CZ, o=Vysoká škola ekonomie a managementu, a.s., givenName=Milan, sn=Žák, serialNumber=ICA - 10393535
Datum: 2023.12.06 11:52:31 +01'00'

Obsah

1	Úvod	1
2	Teoreticko-metodologická část práce	3
2.1	Finanční analýza a její vymezení	3
2.2	Uživatelé finanční analýzy	3
2.3	Zdroje finanční analýzy	5
2.4	Metody finanční analýzy	8
2.4.1	Analýza stavových (absolutních) ukazatelů	9
2.4.2	Analýza rozdílových ukazatelů	11
2.4.3	Analýza poměrových ukazatelů	12
2.4.4	Analýza soustav ukazatelů	20
2.5	Metodika práce	25
3	Analytická část práce	27
3.1	Představení společnosti	27
3.2	Analýza stavových ukazatelů	28
3.2.1	Analýza aktiv společnosti ABC, a.s.	28
3.2.2	Analýza pasiv společnosti ABC, a.s.	31
3.2.3	Analýza výkazu zisku a ztráty společnosti ABC, a.s.	34
3.2.4	Přehled složení aktiv konkurenční společnosti XYZ, s.r.o.	41
3.2.5	Přehled složení pasiv konkurenční společnosti XYZ, s.r.o.	42
3.2.6	Přehled výkazu zisku a ztráty konkurenční společnosti XYZ, s.r.o.	43
3.3	Bilanční pravidla	44
3.3.1	Analýza rozdílových ukazatelů	45
3.4	Analýza poměrových ukazatelů	47
3.4.1	Ukazatel likvidity	47
3.4.2	Ukazatele rentability	48
3.4.3	Ukazatel zadluženosti	50
3.4.4	Ukazatel aktivity	51
3.5	Pyramidové soustavy ukazatelů	53
3.6	Bonitní modely	54
3.7	Bankrotní modely	54
3.8	Identifikace základních nedostatků a doporučení	55
4	Závěr	57
	Literatura	59
	Přílohy	I

Seznam zkratek

CK – cizí kapitál
DM – dlouhodobý majetek
DZ – dlouhodobé závazky
EAT – čistá zisk
EBT – zisk před zdaněním
EBIT – zisk před úroky a daněmi
ROA – rentabilita aktiv
ROE – rentabilita vlastního kapitálu
ROCE – rentabilita dlouhodobého kapitálu
ROS – ziskové rozpětí tržeb
VK – vlastní kapitál

Seznam tabulek

Tabulka 1 Finanční analýza a formy zisku.....	7
Tabulka 2 Kategorie zisku.....	7
Tabulka 3 Interpretace výsledků Altmanova modelu.....	23
Tabulka 4 Bodování výsledků Kralickova Quicktestu.....	24
Tabulka 5 Analýza aktiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč	28
Tabulka 6 Horizontální analýza aktiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč	29
Tabulka 7 Analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč	31
Tabulka 8 Horizontální analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.....	32
Tabulka 9 Analýza výsledku hospodaření společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.	34
Tabulka 10 Horizontální analýza výsledku hospodaření společnosti ABC, a.s. v tis. Kč	35
Tabulka 11 Vertikální analýza nákladů společnosti ABC, a.s. v %.....	37
Tabulka 12 Horizontální analýza nákladů společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.....	38
Tabulka 13 Vertikální analýza výnosů společnosti ABC, a.s. v %.....	39
Tabulka 14 Horizontální analýza výnosů společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.....	40
Tabulka 15 Aplikace zlatého pravidla financování	44
Tabulka 16 Aplikace pari pravidla	44
Tabulka 17 Aplikace pravidla vyrovnávání rizik	44
Tabulka 18 Čistý pracovní kapitál v celých tis. Kč.....	45
Tabulka 19 Čisté pohotové prostředky.....	45
Tabulka 20 Čistý peněžně pohledávkový fond	46
Tabulka 21 Přidaná hodnota.....	46
Tabulka 22 Okamžitá likvidita	47
Tabulka 23 Pohotová likvidita	47
Tabulka 24 Běžná likvidita	47
Tabulka 25 Rentabilita investovaného kapitálu	48
Tabulka 26 Rentabilita aktiv	48
Tabulka 27 Rentabilita vlastního kapitálu.....	49
Tabulka 28 Rentabilita tržeb EAT	49
Tabulka 29 Rentabilita tržeb EBIT	49
Tabulka 30 Celková zadluženost.....	50

Tabulka 31 Koefficient samofinancování.....	50
Tabulka 32 Úrokové krytí	50
Tabulka 33 Ziskový účinek finanční páky	51
Tabulka 34 Obrat celkových aktiv	51
Tabulka 35 Obrat dlouhodobých aktiv	51
Tabulka 36 Obrat zásob.....	52
Tabulka 37 Doba obratu zásob ve dnech	52
Tabulka 38 Doba obratu pohledávek ve dnech	52
Tabulka 39 Obchodní deficit.....	53
Tabulka 40 Kralickýv Quicktest	54
Tabulka 41 Tafflerův model základní	54
Tabulka 42 Tafflerův model modifikovaný	54
Tabulka 43 Altmanův model.....	55

Seznam obrázků

Obrázek 1 Časové hledisko informací	3
Obrázek 2 Du Pont rozklad	21

Seznam grafů

Graf 1 Vertikální analýza aktiv společnosti ABC, a.s. v %	30
Graf 2 Vertikální analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v %.....	33
Graf 3 Analýza vývoje výsledku hospodaření společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.	36
Graf 4 Složení aktiv konkurenční společnosti XYZ, s.r.o. v tis. Kč.	41
Graf 5 Složení pasiv konkurenční společnosti XYZ, s.r.o. v tis. Kč.....	42
Graf 6 Složení výkazu zisku a ztráty konkurenční společnosti XYZ, s.r.o. v tis. Kč.	43

1 Úvod

V současné době se společnosti snaží na trhu dosáhnout úspěchu. V podmínkách velké konkurence jsou nuceny vykazovat co nejlepší výsledky v mnoha parametrech, aby obstály v existující konkurenci. V těchto podmínkách se pro podniky stává velmi důležité pochopit své silné a slabé stránky vlastní finanční výkonnosti tím, že odhalí, kde jsou úspěšní a kde vynakládají své zdroje neefektivně nebo jinak nejsou schopny dosáhnout požadovaných obchodních výsledků. Finanční analýza je soubor nástrojů, které jsou určeny k řešení této problematiky a umožňují podnikům efektivně sledovat svou finanční výkonnost, sledovat její dynamiku a pochopit, kde mají rezervy pro zvýšení svých obchodních výsledků.

Minulý vývoj výkonosti přináší dobrý základ pro sestavení plánu pro výkonnost budoucí. Proto mají všechny strany zájem na tom, znát vývoj minulých hodnot veličin, jako jsou tržby, náklady, čistý zisk, peněžní toky, návratnost investic a další. Finanční analýza je proces kritického posuzování podrobných účetních informací uvedených v účetních výkazech. Představuje proces určování a porovnávání významných provozních a finančních charakteristik firmy ze základních účetních výkazů. Následné vyhodnocení informací poskytne přehled o aktuálním stavu společnosti a odhalí tak hrozby a místa pro zlepšení jejího podnikání.

Pro účely provedení finanční analýzy v rámci této bakalářské práce, byla vybrána akciová společnost, která si přeje zůstat anonymní, a proto bude po celou dobu uváděn název společnosti ABC, a.s. Společnost se zabývá stavební činností, primárně stavbou železnic.

Společnost procházela krizí vlastnické struktury, kde docházelo k neshodám s teď již bývalým spolujednatel. Většinový majitel společnost peněžně vybral a ona tak ztratila prodejní hodnotu. Po změně majitele byly peníze do společnosti opět vráceny. Dalším problémem je zadluženost společnosti.

Hlavním cílem této bakalářské práce je zpracovat návrh doporučení pro společnost ABC, a.s., který povede ke zlepšení finančního zdraví společnosti. Dílčím cílem je provedení finanční analýzy firmy a identifikace nedostatků spolu s mezipodnikovým srovnáním s největším konkurentem.

Celá práce je rozdělena na tři části. První teoreticko-metodologická část je za pomoci literární rešerše věnována rozvoji teoretického základu práce, který bude následně aplikován v analytické části. Začátek se zaměřuje na vysvětlení pojmu finanční analýzy, identifikaci jejích uživatelů a zdroje, které jsou nezbytné pro její provedení. V následujícím úseku jsou popsány metody finanční analýzy. První budou popsány stavové neboli absolutní ukazatele, které zahrnují horizontální a vertikální analýzu. Poté rozdílové ukazatele zahrnující klíčový indikátor čistého pracovního kapitálu, jenž poskytuje informaci o schopnosti podniku hradit své závazky. Analýza poměrových ukazatelů zahrnuje hodnoty ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Soustava ukazatelů zmiňuje i mimo bonitní a bankrotní modely také rozklad Du–Pont. Závěrem teoreticko-metodologické práce bude stanovení použité metodiky.

Na teoreticko-metodologickou část navazuje část praktická, kde první je charakterizována společnost ABC, a.s. její historie, činnost a další základní informace týkající se jejího působení. Následně bude provedena samotná finanční analýza, a to na základě získaných dat z rozvahy a výkazu zisku a ztráty za roky 2018–2022, při jejichž analyzování budou použity znalosti získané při zpracování teoretické části. V rámci analýzy absolutních ukazatelů jsou zpracovány účetní výkazy k provedení horizontální a vertikální analýzy, které poskytnou přehled o vývoji jednotlivých položek výkazů ve sledovaném časovém horizontu. Dále je zaměření práce na analýzu poměrových ukazatelů, kteří se řadí mezi fundamentální nástroje finanční analýzy. K výpočtu těchto ukazatelů jsou potřebné údaje z rozvahy a výkazu zisku a

ztráty. Výsledky poměrových ukazatelů umožňují získat rychlé posouzení základní finanční situace společnosti. V rámci práce je obsažena analýza rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Poslední analyzovanou skupinou jsou bonitní a bankrotní modely, konkrétně byl pro tuto práci zvolen Kralickův rychlý test, Altmanův model a Tafflerův model. Zpracováním modelů lze stanovit finanční úroveň společnosti a včas odhalit finanční nestabilitu a možná rizika, která by ohrožovala finanční zdraví podniku. Vyhodnocení a stanovení výsledků, probíhá v závislosti s doporučenými hodnotami či porovnáním výsledků s největším konkurentem.

V úplném závěru práce jsou stručně shrnuty veškeré získané výsledky a na jejich základě stanovena příslušná doporučení, která by mohla vést ke zlepšení prosperity společnosti ABC, a.s.

2 Teoreticko-metodologická část práce

2.1 Finanční analýza a její vymezení

Růčková (2021, s. 9) uvádí, že původní finanční analýzy se především soustředily na prezentaci absolutních změn v účetních výsledcích, avšak postupem času však bylo zjištěno, že rozvaha a výkaz zisku a ztráty představují klíčové zdroje kvalitních informací pro posouzení úvěrové schopnosti podniků. Stejný zdroj dále pokračuje, že v dnešní dynamické době probíhají neustálé transformace v ekonomickém prostředí, a tyto proměny se odrážejí i v podnicích, jež tvoří nedílnou součást tohoto prostředí, v takovém případě je prospěšným prvkem pro firmy důkladný rozbor finanční situace podniku, bez kterého se úspěšné firmy neobejdou. Dle autorky k provedení tohoto rozboru za pomoci finančních ukazatelů slouží právě finanční analýza. Ke stejné úvaze se přiklání i Vochozka (2021, s. 188), který finančním ukazatelům přisuzuje jako velkou výhodu schopnost sledovat a hodnotit likviditu, solventnost, provozní efektivitu, dluh a výnos podniku. Nicméně autor zdůrazňuje, že ke správné interpretaci zjištěných výsledků je zapotřebí zkušeného hodnotitele. Autorky Procházková a Jelínková (2018, s. 138) apelují na podniky, aby prováděli finanční analýzu pravidelně, protože tím zachytí možné hrozby, které by mohly dlouhodobě ohrozit jeho finanční zdraví.

Definice termínu „Finanční analýza“ je mnoho, avšak Růčková (2021, s. 9) považuje v zásadě za nejpřesnější definici tvrdící, že finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která lze získat zejména z účetních výkazů. Dále tentýž zdroj pracuje s úvahou, že se dá na finanční analýzu pohlížet z časového hlediska, a to ve dvou rovinách. Zaprvé je možné nahlížet do minulosti, což dle Růčkové nabízí příležitost vyhodnotit vývoj firmy až po současnost, zadruhé lze finanční analýzu využít jako klíčová nástroj pro finanční plánování v různých časových horizontech. Tuto situaci zachycuje Obrázek 1.

Obrázek 1 Časové hledisko informací

Zdroj: Růčková (2021, str. 9)

Odborníci přicházejí i s jiným pohledem na finanční analýzu a definují ji jako komplexní posouzení finanční situace společnosti, které přispívá ke stanovení úrovně ziskovosti, efektivního využívání aktiv, vhodné kapitálové struktury či zda je podnik schopen včas splácet své závazky a dalších významných skutečností (Knápková, 2017, s.17).

2.2 Uživatelé finanční analýzy

Z výsledků finanční analýzy čerpá následně mnoho subjektů a osob. Nepřináší výsledky pouze pro manažery a vrcholový management společnosti, ale také pro celou řadu dalších uživatelů. Růčková (2021 s. 11-12) zdůrazňuje, že je nezbytné vědět, pro kterého uživatele se analýza zpracovává a dle toho vhodně zvolit obor dat k její následné realizaci. Osoby a instituce využívající finanční analýzu lze rozdělit do dvou nejzákladnějších skupin, na externí a interní uživatele. Vochozka (2020, s. 32) a Kubíčková (2022 s. 16-17) přicházejí s tímto konkrétním dělením a mezi **externí uživatele** řadí:

stát a jeho orgány využívají výsledky pro národohospodářskou statistiku a analytické činnosti. Vyžadují informace pro formulování hospodářské politiky státu;

investoři ji využívají jako podklad pro rozhodování o investicích a hodnocení cenných papírů při vytváření optimálního portfolia;

banky a její partneři na základě metod finanční analýzy posuzují bonitu potencionálního klienta;

obchodní partneři se zajímají zejména o schopnost podniku hradit své splatné závazky, především o likviditu a solventnost

konkurence porovnává vlastní výsledky s podmínkami a výsledky konkurenční firmy.

K **interním uživatelům** jsou dle výše zmíněných odborníků řazeni:

manažeři, kterým finanční analýza napomáhá k efektivnějšímu operativnímu i strategickému řízení procesů v podniku;

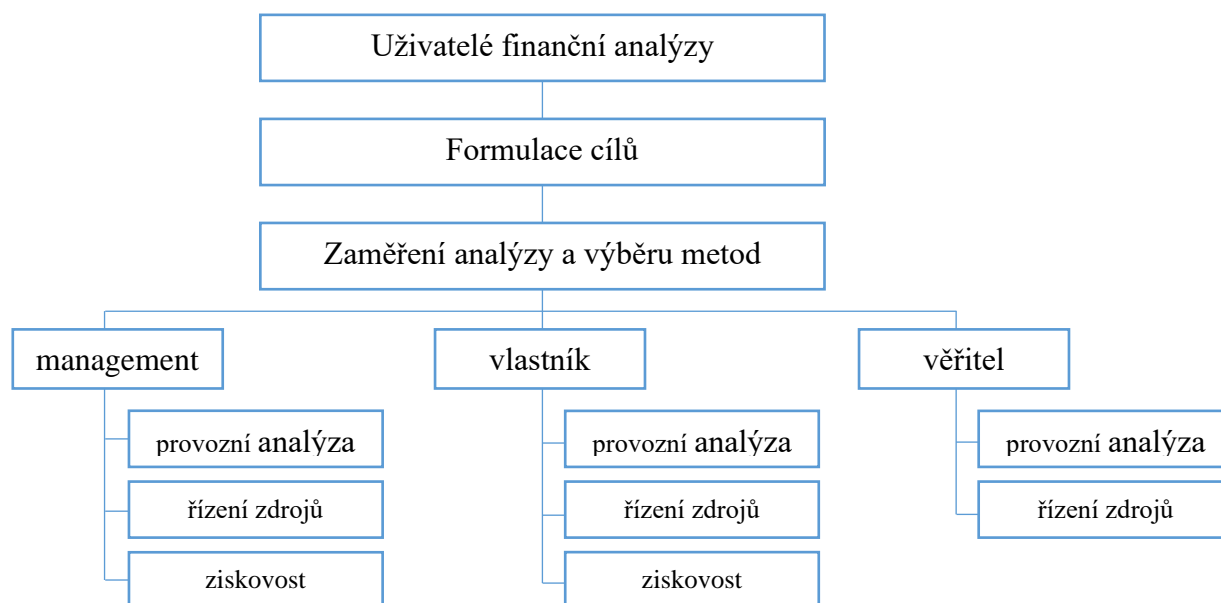
zaměstnanci sledují celkovou stabilitu firmy, zejména z hlediska jistoty zaměstnání a perspektivy mzdové a sociální;

odboráři, jimž výsledky finanční analýzy mohou poskytnout informace o ziskovosti společnosti. To může být důležité při vyjednávání o mzdách a dalších výhodách pro zaměstnance.

S odlišným dělením přichází Růčková (2021, s 12–13), která rozděluje uživatele finanční analýzy do tří zájmových skupin: managementu, vlastníků a věřitelů. Každá skupina se zaměřuje na jiné specifické uživatele, které jsou pro ni nejdůležitější. Autorka pokračuje, že hlavním cílem vlastníků je maximalizace tržní hodnoty vlastního kapitálu společnosti, a proto sledují vývoj tržních ukazatelů, ukazatelů ziskovosti a poměr peněžních toků k dlouhodobým závazkům. Věřitelé dle Růčkové naopak sledují vývoj ukazatelů likvidity a zadluženosti, díky kterým mohou předejít riziku nesplacení vložených finančních prostředků. Podle Růčkové (2021, s. 11, s. 12) se management v krátkodobém horizontu zaměřuje primárně na sledování platební schopnosti, struktury zdrojů, ziskovosti a likvidity společnosti, což má vliv na obchodně-úvěrovou politiku.

Následující Schéma 1 popisuje uživatele a jejich zájem o rozdílné oblasti výsledků finanční analýzy.

Schéma 1 Uživatelé Finanční analýzy a její zaměření

Zdroj: Růčková (2021, s. 12), vlastní zpracování

2.3 Zdroje finanční analýzy

Získání kvalitních dat je klíčové pro zpracování úspěšné finanční analýzy. Data by měla být podle Růčkové (2021, s. 22) kvalitní a komplexní, aby byla podchycena veškerá data, která by mohla zkreslit výsledky hodnocení finančního zdraví podniku a odchýlit je tak od skutečnosti. Autorka dělí zdroje do dvou skupin podle jejich charakteru, a to na externí a interní. Pod interní data jsou dle Růčkové řazeny účetní výkazy, které jsou součástí účetní závěrky a podnik je povinen je zveřejňovat minimálně jednou ročně, zatímco externí informace pocházejí z mezinárodního i domácího okolí podniku. Jsou to informace plynoucí z mezinárodních, národohospodářských či odvětvových analýz (Růčková, 2021, s. 22).

Účetní závěrku rozděluje Vochozka (2020, s. 34) na tři typy: řádnou, mimořádnou a mezitimní. Přičemž dle autora je nejčastěji využívanou závěrkou závěrka řádná, která je sestavována ke konci běžného účetního období. Jak sám název napovídá mimořádná závěrka se sestavuje v případě vzniku neobvyklých událostí, které mohou nastat mimořádně, jako příklad Vochozka uvádí vstup do insolvenčního řízení. Na rozdíl od řádné závěrky, mezitimní závěrka je sestavována za záměrem ocenění majetku podniku a není spojena s uzavíráním účetních knih (Vochozka, 2020, s. 34). Vochozka (2020, s. 34) a Růčková (2021, s. 18–23) společně uvádí, že řádná účetní uzávěrka podle zákona o účetnictví zahrnuje tři základní účetní výkazy: rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích. Růčková (2021, s. 23) dále přidává ještě výkaz o změnách vlastního kapitálu a mnohé užitečné informace jsou obsaženy také ve výročních zprávách.

Rozvaha

Vochozka (2021, s. 32) mluví o rozvaze jako základním dokumentu pro sestavení finanční analýzy. Sestavení rozvahy přináší realistický přehled o finanční situaci podniku, jeho majetkové situaci a finančních zdrojích. Růčková (2021, s. 24) doplňuje, že pravidla bývá sestavována k určitému tzv. rozvahovému dni a je rozdělena na dva sloupce, kdy do pravé

části jsou zapisována aktiva a do levé části pasiva. Rozvaha tak dle předešlé autorky poskytuje přehled o současném stavu aktiv a pasiv společnosti. Vochozka (2021, s. 32) dodává, že rozdělení majetku společnosti je evidováno ze dvou pohledů:

- „Z pohledu druhu majetku a jeho podnikového hospodaření,
- Z pohledu prostředků podniku na pořízení majetku.“ (Vochozka, 2021, s. 32)

Autoři Šteker a Otrusinová (2021, s. 21) zmiňují rozdělení strany aktiv do tří sloupců. Sloupec "brutto" vyjadřuje dle odborníků hodnotu jednotlivých položek majetku podle zákona o účetnictví. Sloupec "korekce" zaznamenává výši opravných položek a úprav, které se vztahují k aktivním účtům. Sloupec "netto" pak vyjadřuje hodnotu aktiv po odečtení opravných položek a úprav, tedy rozdíl mezi hodnotou v sloupci "brutto" a "korekce".

Vochozka (2021, s. 32) uvádí, že aktiva zahrnují dlouhodobý majetek (např. nemovitosti, stroje) a oběžná aktiva (např. zásoby, pohledávky), zatímco pasiva představují zdroje financování majetku podnikovými zdroji. Autor dále člení pasiva do složek vlastního kapitálu (např. základní kapitál, zisk z minulých období), dlouhodobého cizího kapitálu (např. bankovní půjčky, obligace) a krátkodobého cizího kapitálu (např. dodavatelské závazky, úvěry). V závěru stejný zdroj klade důraz na to, že části rozvahy – aktiva a pasiva – musí být v souladu s bilančním pravidlem, což znamená, že hodnoty obou částí se musí z pravidla vždy rovnat.

Mayes (2020, s. 75) uvádí ve své knize rozdělení strany aktiv a pasiv na jednotlivé podseky a to následovně:

Na straně aktiv zmiňuje Mayes (2020, s. 75) dvě podseky. Sekci oběžných aktiv, která zahrnují hodnotu krátkodobých aktiv, ta se v podniku vyskytují po dobu kratší než jeden rok. Nejběžnějším příkladem krátkodobých aktiv je hotovost, krátkodobé pohledávky a zásoby. Druhou sekci uvádí dlouhodobý majetek, jehož doba životnosti je delší než jeden rok, například budovy, vozidla či nemovitosti.

Následně stejný autor popisuje dělení pasiv na krátkodobé závazky, jejichž doba splatnosti je kratší než jeden rok a dlouhodobé závazky, které nebudou podnikem uhrazeny v běžném roce. Jako příklady dlouhodobých závazků zmiňuje různé druhy dluhopisů či bankovní úvěry. Vlastní kapitál rozděluje na vložený kapitál, jež do podniku vložili kmenový a prioritní akcionáři a nerozdělený zisk což je kumulovaný zisk firmy z předchozího období. (Mayes, 2020, s. 75)

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty patří mezi další důležité dokumenty účetní závěrky. Růžičková (2021, s. 33) zdůrazňuje, že výkaz zisku a ztráty zachycuje pohyb výnosů a nákladů, bez ohledu na to, zda daný náklad či výnos generuje skutečný příjem nebo výdajů. Stejný zdroj považuje za hlavní rozdíl mezi rozvahou a výkazem zisku a ztráty jejich zaměření, zatímco rozvaha poskytuje přehled o aktivech a pasivech společnosti a je sestavována k určitému okamžiku, výkaz zisku a ztráty informuje o výsledkových operacích za určitý časový interval.

Vochozka (2021, s. 36) označuje výkaz zisku a ztráty jako dokument, jež poskytuje informace o výsledku hospodaření podniku, který udává vztah výnosů a nákladů za určité časové období. Dle Vochozky jsou výnosy nejčastěji vyjádřeny v peněžních částkách, kterými podnik disponuje prostřednictvím svých aktivit a obchodních příležitostí během daného účetního období, naopak náklady v podniku jsou peněžními prostředky, které jsou vynakládány během daného účetního období s cílem dosáhnout výnosů. Stejný zdroj pokračuje a uvádí, že výkaz zisku a ztráty je rozdělen na část provozní a finanční, obě části dohromady formulují ucelený

výsledek hospodaření, ten je poté zbaven nákladových složek, neboť ty nepodléhají dani z příjmu a nejsou zdanitelné a následně se tak dostáváme ke konečnému výsledku hospodaření před zdaněním. V rámci finanční analýzy rozlišujeme různé formy zisk, které jsou uvedeny v Tabulka 1.

Tabulka 1 Finanční analýza a formy zisku

Zkratka	Anglický název	Český název
EAC		Zisk pro držitele kmenových akcií
EAT	Earnings After Taxes	Čistý zisk (Dle účetních výkazů ČR – výsledek hospodaření za účetní období)
EBT	(Earnings Before Taxes	Zisk před zdaněním
EBIT	(Earnings before Interest and Taxes	Zisk před zdaněním a úroky
EBITDA	Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization	Zisk před zdaněním, úroky a odpisy
NOPAT	net operating profit after tax	Čistý provozní zisk po zdanění
	Economic Profit	Ekonomický zisk

Zdroj: Vochozka (2021, s. 36), vlastní zpracování

Na Tabulka 1 navazuje Tabulka 2, která popisuje postup výpočtu jednotlivých kategorií zisku.

Tabulka 2 Kategorie zisku

ZISK
Výsledek hospodaření za účetní období (EAT)
+ daň z příjmu za mimořádnou činnost
<u>+ daň z příjmu za běžnou činnost</u>
= Zisk před zdaněním (EBT)
<u>+ nákladové úroky</u>
= Zisk před úroky a zdaněním (EBIT)
<u>+ odpisy</u>
= Zisk před úroky, odpisy a zdaněním (EBITDA)

Zdroj: Vochozka (2021, s. 37), vlastní zpracování

Přehled o peněžních tocích (Cash flow)

Vochozka (2021, s. 37) klade důraz na to, aby v každém případě podnik vykazoval vyšší příjmy než výdaje. Autorky Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 104) vysvětlují podstatu Cash flow jako reálný pohyb peněžních prostředků v rámci podniku během určitého období a je používán jako klíčový indikátor pro správu likvidity podniku. Narozdíl od výsledovky, která se zaměřuje na sledování nákladů a výnosů je výkaz cash flow postaven na monitorování toků peněžních příjmů a výdajů. Autorky zmiňují fakt, že existuje časový nesoulad mezi příjmy a výdaji, a také mezi výnosy a náklady, proto podnik může mít příjmy, které se nikdy nezmění ve výnosy, a naopak může mít výdaje, které se nikdy nezapišou jako náklady. Růžičková (2021, s. 37) mezi peněžní prostředky řadí peníze v hotovosti včetně cenin, peníze na účtu i s případným pasivním zůstatkem běžného účtu a peníze na cestě. Všichni výše zmínění experti rozdělují Cash flow do tří oblastí, dle využití peněžních prostředků:

Cash flow z provozní činnosti dle zmíněných odborníků ukazuje, jak efektivně podnik produkuje a využívá peněžní prostředky v rámci svého běžného provozu. Například autorky Procházková a Jelínková (2018, s. 103) uvádí za příklady provozního cash flow zálohy, nákup zásob, vznik nové pohledávky nebo závazku z obchodních vztahů a odpisy.

Cash flow z investiční činnosti přináší informace o tom, jak efektivně a rozumně podnik spravuje své investiční zdroje. Růčková (2021, s. 37) říká, že investiční činnost zahrnuje nejen náklady na pořízení investičního majetku a jeho strukturu, ale také rozsah příjmů z prodeje tohoto majetku, který je zaznamenán v tomtéž účetním výkazu. Procházková a Jelínková (2018, s. 103) udávají jako příklad výdaje na pořízení dlouhodobého majetku nebo příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

Cash flow z finanční činnosti souvisí podle předchozích autorů s finančními transakcemi společnosti, jako je vydání akcií, půjčky, splátky dluhů, vyplácení dividend nebo nákup/prodej dlouhodobého majetku.

Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 105) uvádějí, že si společnosti mohou zvolit, zda budou výkaz cash flow sestavovat přímou nebo nepřímou metodou. Přičemž přímá metoda cash flow dle stejných autorek představuje zjednodušený přístup, který se často využívá v malých podnicích nebo u živnostníků, pro velké podniky je přímá metoda nepraktická. Tato metoda se zaměřuje na zaznamenávání peněžních příjmů a výdajů a výpočet rozdílu mezi nimi. Autorky dále píšou o nepřímé metodě cash flow, která se opírá o korekci zisku, aby zohlednila nesoulad mezi příjmy a výnosy, stejně jako mezi výdaji a náklady. Taušl Procházková a Jelínková pokračují s použitím metody k sestavení výkazu cash flow, který je často součástí účetní závěrky. Nepřímá metoda je častěji využívána ve středních a velkých podnicích, kde je důležité sledovat a analyzovat všechny aspekty peněžních toků. Růžičková (2021, s. 39) dodává výhody sestavení výkazu cash flow, a to, že na něj nepůsobí metody odpisování majetku a není zkreslován systémem a výší časového rozlišení. Růčková (2021, s. 49) zmiňuje, že analýzou cash flow lze projevít a vyhodnotit vnitřní finanční sílu podniku. Dle odbornice se jedná o schopnost podniku tvořit přebytky ze svých hospodářských aktivit, které následně použije k financování klíčových existenčních potřeb (splátka závazků, výplata podílů na zisku nebo pořízení investic).

2.4 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy lze považovat za stěžejní jádro tohoto finančního výzkumu. Podle Růčkové (2021, s. 45) při provádění finanční analýzy je zapotřebí zajistit, aby volba metody analýzy byla přiměřená. Tato volba by měla být dle autorky učiněna s ohledem na:

Účelnost – tím lze říct, že finanční analýza vždy musí odpovídat předem stanovenému cíli. Základem pro zvolení vhodných metod je uvědomění k čemu bude následně analýza sloužit.

Nákladovost – analýza na sebe váže celou řadu nákladů, které by však měly být v souladu s jejich očekávanou návratností.

Spolehlivost – jejím zvýšení nedosáhneme pomocí rozšíření počtu porovnávaných podniků, ale využitím všech dostupných a spolehlivých dat.

Růčková (2021, s. 45) dále zmiňuje obecné pravidlo, které říká, že čím lepší metody, tím přesnější závěry a následně tím dochází ke snížení rizika chybného rozhodnutí, které má za následek zvýšení úspěšnosti podniku.

Růčková (2021, s. 46) ve své knize uvádí, že finanční analýza využívá dvě skupiny metod, a to metody elementární a metody vyšší. Pro využití vyšších metod je dle autorky zapotřebí znalost matematické statistiky a praktických i teoretických znalostí ekonomiky, avšak tyto

metody nejsou v praxi tolik využívány a jejich použití vyžaduje speciální softwarové vybavení. Naopak elementární metody Růčková (2021, s. 48) rozděluje do několika skupin, které společně v celku představují komplexní finanční analýzu hospodaření podniku. Níže jsou kategorizovány elementární metody, které Růčková ve své knize uvádí a některé z nich budou použity v bakalářské práci:

Analýza stavových ukazatelů – horizontální analýza, vertikální analýza

Analýza rozdílových a tokových ukazatelů – analýza fondů, analýza cash flow

Přímá analýza intenzivních ukazatelů – ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti, kapitálového trhu, cash flow

Analýza soustav ukazatelů – Du – Pontův rozklad, pyramidové rozklady.

2.4.1 Analýza stavových (absolutních) ukazatelů

Růčková (2021) říká, že absolutní ukazatele vznikají přímo z vyhodnocení hodnot jednotlivých položek základních účetních výkazů v čase. Takový postup je však podle Růčkové do značné míry omezený, jelikož není sestaven na základě žádných matematických metod. Autorka připomíná nezbytnost analyzovat a porovnávat dostatečně dlouhé časové řady a tím minimalizovat nepřesnosti a interpretovat tak co nejpřesnější výsledek propočtu. Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 139) se ztotožňují s tvrzením Růčkové a doplňují, že pro zajištění dostatečně vypovídající schopnosti těchto analýz je nezbytné mít k dispozici adekvátní časovou řadu údajů, a to minimálně po dobu tří po sobě jdoucích období. Je také důležité zjistit a zohlednit, zda v průběhu sledovaného období nedošlo v podniku k náhodné nebo mimořádné události. S tejný zdroj uvádí, že výsledky získané analýzou absolutních ukazatelů poskytují společnosti podnikovému vedení vynikající přehled o průběhu hospodaření podniku. Pro rozbor absolutních ukazatelů je používáno analýzy trendů neboli horizontální analýzy a procentní rozbor, jinými slovy vertikální analýzy (Růčková 2021, s. 39). Dle Brabence (2022, s. 75) je vertikální analýza provedena v rámci jednoho roku a lze ji označit analýzou „*zespoda nahoru a shora dolů*“, zatímco horizontální analýza ke svému výpočtu potřebuje data z minimálně dvou po sobě jdoucích a stejně dlouhých období.

Horizontální analýza

Brabence (2022, s. 84) zmiňuje definici horizontální analýzy, která je zaměřena na absolutní i relativní porovnání jednotlivých položek v účetních výkazů v čase. Zabývá se tedy časovými změnami. Vochozka (2021, s. 189) dodává, že v rámci analýzy rozvahy se určují indexy pro meziroční změny souhrnných položek, jejichž odlišné tempo vývoje pomáhá rozhodovat o finanční situaci podniku. Autor dodává, že ve výkazu zisku a ztráty jsou meziroční změny sledovány u základních položek výnosů a nákladů, zde rozlišné tempo vývoje ovlivňuje, pozitivně či negativně výkonost podniku. Růčková (2021, s. 127) a Vochozka (2021, s. 189-190) zmiňují mimo procentuální vyjádření změny, vyjádření pomocí bazického či řetězového indexu. Bazický index přináší rozbor srovnání s výchozím období, zatímco řetězový index zpracovává rozbor pomocí meziročního srovnání jednotlivých položek. Podle Růčkové (2021) se v praxi více uplatňuje využití řetězových indexů, jelikož meziroční srovnání poskytuje lepší vypovídací schopnost. Brabence (2022, s. 84) poskytuje Vzorec (1) pro výpočet absolutní změny.

$$\text{Absolutní výše změna} = \text{zájmový ukazatel}_n - \text{zájmový ukazatel}_{n-1} \quad (1)$$

Kde: n – základní sledované období

n-1 bezprostředně předcházející období

Vertikální analýza

Vertikální analýza, jak uvádí Růčková (2021, s. 49), také nazývaná analýza komponent, se zaměřuje na vnitřní strukturu absolutních ukazatelů. Stejný zdroj uvádí, že analýza se zabývá porovnáváním jednotlivých položek základních účetních výkazů s celkovou hodnotou aktiv nebo pasiv. Cílem struktury aktiv je dle Růčkové poskytnout informace o tom, jak byl kapitál firmy investován a do jaké míry byla při investičním procesu zohledňována výnosnost, naopak struktura pasiv zase ukazuje, jakými zdroji byl majetek pořízen. Růčková (2021, s. 120) doporučuje využití vertikálního rozboru pro porovnání vlastní firmy s jinými v rámci jednoho oboru podnikání nebo s odvětvovými průměry, jelikož je soubor vyjádřen relativně neboli v procentech.

Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 130) uvádí jako nástroj doporučení pro finanční činnost podniku, aby byla při dané majetkové struktuře zhotovena vhodná kapitálová struktura, která zajistí dlouhodobou platební schopnost podniku, využití bilančních pravidel. Brabenec (2022, s. 75) popisuje vertikální analýzu jako procentní podíl vybraných položek jednotlivých účetních položek k jiné volně zvolené veličině. Dle autora jsou zvolenými položkami celková aktiva/pasiva, tržby nebo celkové výnosy/náklady, které pak činí 100 % a jsou tedy tvořeny jednotlivými položkami zájmových veličin. Vzorec (2) uvedl Brabenec k výpočtu vertikální analýzy.

$$\text{Výsledný podíl} = \frac{\text{absolutní výše sledované veličiny}}{\text{absolutní výše součtu všech veličin z příslušné množiny}} \quad (2)$$

Zlaté bilanční pravidlo – Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 130) definují zlaté bilanční pravidlo tak, že dlouhodobý majetek by měl být financován dlouhodobými zdroji, a naopak oběžný majetek zdroji krátkodobými. Autorky mají za to, že k takové harmonizaci mezi zdroji dochází pouze ojediněle. Autorky dále popisují dvě konkrétnější možnosti, které se mohou v podniku vyskytnout. První možnost představuje konzervativnější přístup, kde společnost využívá dlouhodobý kapitál k částečnému financování krátkodobých aktiv. Tato možnost je dle autorek sice dražší, ale za to méně riziková. Podnik při využití konzervativního způsobu je překapitalizovaný, to znamená, že má k dispozici více dlouhodobého kapitálu než potřebuje. Druhá možnost, kterou autorky zmiňují zahrnuje agresivní přístup, kdy společnost využívá krátkodobé zdroje k financování dlouhodobých aktiv. Je třeba zdůraznit, že autorky varují před touto druhou variantou, která je sice levnější, ale je spojena s vysokým rizikem.

Pravidlo vyrovnání rizika – Dle Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 131) toto doporučení stanovuje, že vlastní kapitál by měl převyšovat cizí kapitál nebo maximálně, aby mezi vlastním kapitálem a cizím kapitálem panovala rovnost. Je vhodné udržovat vyvážený poměr mezi vlastním a cizím kapitálem.

Pari pravidlo – Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 131) říkají, že vlastní kapitál by měl být maximálně roven hodnotě dlouhodobých aktiv, ale pouze za předpokladu, že podnik nevyužívá dlouhodobý cizí kapitál. Podle autorek doporučení vychází z úvahy, že s vlastním kapitálem by mělo být hospodařeno zodpovědně, a zároveň usiluje o to předejít situaci, kdy by krátkodobý majetek byl financován dlouhodobými zdroji, respektive vlastním kapitálem bez rozumného zvážení.

2.4.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Růčková (2021, s. 49) popisuje analýzu rozdílových ukazatelů jako analýzu, která se primárně zajímá o základní účetní výkazy, které zahrnují tokové veličiny (výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow), nicméně i rozvahu lze pomocí těchto ukazatelů analyzovat, a to především položku oběžných aktiv. Růžičková (2021, s. 46) definuje určení rozdílových ukazatelů jako výpočet rozdílu jedné položky aktiv s danou položkou pasiv. Rozdílové ukazatele mají dle autorky své opodstatnění, a to primárně v oblasti řízení oběžných aktiv, konkrétně s řízením likvidity. Rozdíl, který se mezi danou skupinou aktiv a pasiv stanoví je vždy k totožnému časovému okamžiku. Za nejtýpicetější rozdílový ukazatel má autorka čistý pracovní kapitál.

Čistý pracovní kapitál

Růčková (2021, s. 64) říká, že čistý pracovní kapitál úzce souvisí s likviditou a dá se na něj pohlížet ze dvou úhlů pohledů – manažerského a vlastnického. Z pohledu manažerského Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 124) popisují vznik čistého pracovního kapitálu jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Čistý pracovní kapitál se vztahuje ke krátkodobému financování a zajišťování plynulosti hospodářské činnosti podnik. Představuje konkrétní část oběžných aktiv, která je financována formou dlouhodobých zdrojů, tedy těmi zdroji, které představují větší nákladové zatížení. Podle autorky ho lze interpretovat jako rezervu finančních prostředků, která by firmě umožnila udržet si svou činnost po určitou dobu, v případě, že by se ocitla v situaci, kdy by byla nucena uhradit část nebo všechny své krátkodobé závazky. Vochozka (2021, s. 183) vyjadřuje Vzorec (3) pro výpočet čistého pracovního kapitálu jako.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (3)$$

Stejný zdroj dále podotýká, pokud je čistý pracovní kapitál určit jako generátor hodnoty podniku, je nutné ho náležitě upravit. První je zapotřebí stanovit ty položky pracovního kapitálu, které jsou provozně nezbytné k podnikatelské aktivitě podniku. Následně jsou krátkodobé závazky poníženy o položky krátkodobých bankovních úvěrů a finanční vypomoci. K této úpravě čistého pracovního kapitálu je na závěr přičtena položka časového rozlišení ostatních aktiv a odečtena položka časového rozlišení pasiv. (Vochozka, 2021, s. 184)

Doporučené hodnoty čistého pracovního kapitálu zmiňují ve své knize autorky Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 87), kdy v případě, že je hodnota čistého pracovního kapitálu > 0 , signalizuje to, že dlouhodobé zdroje přesahují hodnotu stálých aktiv a oběžná aktiva jsou hrazena i dlouhodobými zdroji. Naopak pokud je hodnota čistého pracovního kapitálu < 0 , napovídá to, že část stálých aktiv je financována krátkodobými zdroji. Podle stejného zdroje obecně platí, že čím vyšší je hodnota čistého pracovního kapitálu, tím je vyšší schopnost společnosti hradit své závazky. Autorky upozorňují na nutnost poznamenat, že velikost čistého pracovního kapitálu závisí na charakteru odvětví nebo oboru, ve kterém se podnik vyskytuje. Závěrem autorky dodávají, že optimální hodnota čistého pracovního kapitálu by se měla pohybovat kolem nuly.

Čisté pohotové prostředky

Knápková (2017, s. 52) uvádí, že čisté pohotové prostředky představují situaci rychlé proměny prostředků na hotové peníze. Autorka mezi čisté pohotové prostředky zahrnuje jak hotovost a peníze na běžných účtech, tak i peněžní ekvivalenty jako jsou šeky, směnky či krátkodobé cenné papíry. V tomto případě má ukazatel tu výhodu, že se nenechá ovlivnit oceňovacími postupy, jež podnik využívá. Na druhou stranu autorka uvádí, že může

představovat nevýhodu v podobě zkrácení v důsledku časového posunu spojeného s včasným nebo opožděným provedením plateb. Knápková (2017, s. 86) uvádí, že pro výpočet čistých pohotových prostředků se odečte krátkodobý finanční majetek od peněžních prostředků a krátkodobých závazků. Autorka považuje za důležité dbát při výpočtu na strukturu krátkodobého finančního majetku a zahrnout pouze tu část, která je okamžitě k dispozici. Nejčastěji se jedná o peníze na účtu, hotovost a krátkodobé termínované vklady. Vzorec (4), který Knápková uvádí, vyplývá z výše zmíněné definice.

$$\text{Čisté pohotové prostředky} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky} \quad (4)$$

Čistý peněžně pohledávkový finanční fond

Čistý peněžně pohledávkový fond neboli také peněžní majetek dle Knápkové (2017, s. 55) představuje vyvážený prvek mezi ukazatelem čistého pracovního kapitálu a čistých pohotových prostředků, neboť zahrnuje i krátkodobé pohledávky do svého výpočtu. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 102) zmiňují rozdíl oproti čistému pracovnímu kapitálu, a to takový, že zde dochází k nezahrnutí nejvíce likvidních položek z oběžných aktiv, kterými jsou zejména zásoby nebo vybrané dlouhodobé pohledávky. Autorky přisuzují tomuto ukazateli velkou váhu hlavně při stanovení likvidity podniku a uvádí Vzorec (5).

$$\text{Čistý peněžně pohledávkový fond} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{krátkodobé závazky} \quad (5)$$

Přidaná hodnota

Dalším důležitým indikátorem je přidaná hodnota. Podle Knápkové (2017, s. 46) reprezentuje hodnotu, kterou podnik svojí činností přidává k hodnotě nakupovaných meziproductů. Tento koncept v ekonomice označuje ocenění výrobních faktorů podniku (včetně odpisů, osobních nákladů a nákladových úroků) a vytvořený zisk. Rostoucí přidaná hodnota je podle autorky považována za pozitivní, avšak v případě, že podnik rozhodne o outsourcingu některých činností, může dojít ke snížení přidané hodnoty, ale to nemusí nutně ohrozit celkový výkon podniku (a naopak, může ho i zlepšit). Pro výpočet přidané hodnoty uvádí autorka následující Vzorec (6).

$$\text{Přidaná hodnota} = \text{tržby za prodej vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby za prodej zboží} - \text{výkonová spotřeba} - \text{změna stavu zásob vlastní činnosti} - \text{aktivace} \quad (6)$$

2.4.3 Analýza poměrových ukazatelů

Mayes (2018, s.108) ve své knize uvádí, že analýza poměrových ukazatelů je užitečná pro interní i externí analytiku firmy. Pro interní účely mohou být poměrové ukazatele užitečné při plánování budoucnosti, stanovování cílů a hodnocení výkonosti manažerů. Externí analytici používají poměrové ukazatele k rozhodnutí, zda úvěr poskytnou či nikoli nebo ke sledování finanční výkonnosti při rozhodování, zda do podniku investovat.

Analýza poměrových ukazatelů neboli analýza intenzivních ukazatelů je řazena podle Růčkové (2021, s. 49) k nejpoužívanějším metodám v rámci finanční analýzy. Do kategorie poměrových ukazatelů jsou dle autorky řazeny ukazatele rentability (výkonosti), aktivity, zadluženosti, likvidity, kapitálového trhu a cash flow. Růčková (2021, s. 58) pokračuje, že je analýza účetních výkazů nejčastěji prováděna pomocí poměrových ukazatelů, což je preferovaný přístup k rozboru těchto výkazů vzhledem k jejich významu. Toto preferování

může být podle Růčkové přičítáno zejména skutečnosti, že analýza vychází výhradně z informací obsažených v základních účetních výkazech (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz cash flow). Opírá se tedy o veřejně dostupná data. Stejný zdroj popisuje postup při výpočtu poměrových ukazatelů jako poměr jedné nebo několika účetních položek, které jsou vybrány z účetních výkazů, k jiné položce nebo k jejich celé skupině. Autorka uvádí dvojí možnost rozdělení poměrových ukazatelů, a to členění podle toho z jakých účetních výkazů je primárně čerpáno a členění z hlediska situace, o které ukazatel vypovídá.

První členění poměrových ukazatelů je rozděleno podle Růčkové (2021, s. 58) do tří kategorií a to následovně:

Ukazatele struktury majetku, které jsou sestaveny na základě rozvahy a obvykle se zaměřují na ukazatele likvidity, jelikož zkoumají vzájemný vztah mezi položkami rozvahy, které odhalují vázanost finančních prostředků v různých položkách majetku. Významné jsou také ukazatele týkající se zadluženosti hodnotící kapitálovou strukturu společnosti. (Růčková 2021, s. 58)

Ukazatele tvorby výsledku hospodaření pro tyto ukazatele jsou základní informace z výkazu zisku a ztrát. Analyzují strukturu výnosů a nákladů, které se přímo podílejí na tvorbě výsledků hospodaření, nebo ho ovlivňují a strukturou výsledku hospodaření podle oblasti, ve které byl výsledek hospodaření generován. (Růčková 2021, s. 58)

Ukazatele na bázi cash flow sledují skutečné toky finančních prostředků ve společnosti a jsou součástí analýzy úvěrové způsobilosti. (Růčková 2021, s. 58)

Druhým členěním dle Růčkové (2021, s. 58) je členění poměrových ukazatelů podle situace, o kterých jednotlivé ukazatele vypovídají – ukazatele likvidity, ukazatele rentability, ukazatele zadluženosti, ukazatele aktivity a ukazatele tržní hodnoty.

Ukazatele rentability

Knápková (2017, s. 86) definuje rentabilitu jako schopnost podniku generovat zisk, a to prostřednictvím investovaného kapitálu a tím zajišťovat tvorbu nových finančních zdrojů. Růčková (2021, s. 64) říká, že ukazatele rentability čerpají informace především z výkazu zisku a ztráty a rozvahy. Podle autorek Taušl Procházkové a Jelínkové (2018, s. 144–145) ukazatele rentability porovnávají zisk s investovanými zdroji, které byly vynaloženy na jeho dosažení. Autorky Taušl Procházková a Jelínková říkají, že neexistují univerzální doporučené hodnoty, ale čím vyšší je výnosnost podniku, tím lépe. Tyto ukazatele slouží k posouzení efektivity využití kapitálu v podniku. Autorky pokračují odlišením ukazatelů rentability podle kategorie zisku, který bude využit při výpočtu a zároveň jaký byl dosazen vložený kapitál. Jako nejčastější používané kategorie uvádí stejný zdroj čistý zisk po zdanění (EAT) nebo zisk před zdaněním a úroky (EBIT). Růčková (2021, s. 64–65) dodává třetí kategorii, a to zisk před zdaněním (EBT), který se používá k porovnávání výkonosti firem s odlišným daňovým zatížením. Růčková dále popisuje pro stanovení výpočtu ukazatelů rentability, že v čitateli se vždy nachází položka odpovídající výsledku hospodaření, tedy se jedná o tokovou veličinu, zatímco ve jmenovateli je uveden druh kapitálu, tedy stavové veličiny.

Vochozka (2021, s. 194) dělí ukazatele rentability na základní čtyři ukazatele:

rentabilita investovaného kapitálu (ROCE);

rentabilita aktiv (ROA);

rentabilita vlastního kapitálu (ROE);

rentabilita tržeb (ROS).

Rentabilita investovaného kapitálu podle Vochozky (2021, s. 194) slouží k vyjádření, kolik provozního hospodářského výsledku před zdaněním připadá na jednu korunu investovanou akcionáři nebo věřiteli. Autor pro výpočet ukazatele odvozuje od Vzorec (7).

$$ROCE = \frac{EBIT}{\text{vlastní kapitál} + \text{rezervy} + \text{dlouhodobé závazky} + \text{dlouhodobé bankovní úvěry}} \quad (7)$$

Rentabilita aktiv reflektuje podle Vochozky (2021, s. 194) poměr mezi různými formami zisku a celkovými aktivy, které jsou do podnikání investovány, tato aktiva zahrnují jak finance z vlastních zdrojů, tak i ze zdrojů cizích. Růčková (2021, s. 65-66) doplňuje, že rentabilita aktiv vyjadřuje celkovou efektivnost podniku, jeho výdělečnou schopnost i jeho produkční sílu, jinými slovy rentabilita aktiv vyjadřuje totéž, co rentabilita celkového kapitálu. Autorka poukazuje na Vzorec (8), který odráží celkovou výkonnost kapitálu bez ohledu na to, jaké zdroje byly použity pro financování podnikatelské činnosti.

$$ROA = \frac{\text{provozní zisk}}{\text{aktiva celkem}} \quad (8)$$

Rentabilita vlastního kapitálu podle Kubíčkové (2022 str. 90) zajímá především vlastníky a akcionáře. V tomto případě se porovnává zisk s vlastním kapitál. Hodnocený zisk je zde nejčastěji na úrovni zisku po zdanění (EAT), protože ten představuje výsledný, konečný stav, který kapitál poskytuje svým vlastníkům. Růčková (2021, s. 67) doplňuje, že pomocí tohoto ukazatele mohou investoři zjistit, zda je jejich kapitál dostatečně a náležitě zhodnocován ve vázanosti na podstoupená rizika spojená s investicemi. Má-li ukazatel vyšší hodnoty může to dle autorky znamenat zlepšení výsledku hospodaření, zmenšení podílu vlastního kapitálu ve společnosti nebo snížení míry úročení cizího kapitálu. Stejný zdroj pak pro výpočet tohoto ukazatele uvádí Vzorec (9).

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (9)$$

Rentabilita tržeb vyjadřuje dle autorek Taušl Procházkové a Jelínkové (2018, s. 145) výnosnost tržeb a opět zde dochází k porovnávání kategorií zisku (často EAT) proti tržbám. Výsledek následně ukazuje, kolik korun zisku podnik generuje z jedné koruny tržeb. Vochozka (2021, s. 195) zdůrazňuje, že je klíčová z hlediska efektivity podniku. Při jejím výpočtu se v praxi využívají dva vzorce Vzorec (10) a Vzorec (11), které se odlišují v čitateli, přičemž tzv. hrubá rentabilita, která vychází při výpočtu z EBIT nebere v úvahu úroky.

$$ROS = \frac{EAT}{\text{tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby z prodeje zboží}} \quad (10)$$

$$ROS = \frac{EBIT}{\text{tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby z prodeje zboží}} \quad (11)$$

Autorky Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 145) zmiňují určitá omezení ukazatelů rentability která se s nimi pojí. Mezi nejčastější autorky řadí následující skutečnosti: Zřídka zahrnují riziko spojené s investicemi;

ukazatel má statické vlastnosti;
stanovení krátkodobé výnosnosti bývá zaměřeno na krátkodobé cíle;
konečná hodnota je odvozena od hospodářského výsledku, který je ovlivněn způsobem účtování.

Ukazatele aktivity

Podle Růčkové (2021, s. 75) se zabývají ukazatele aktivity schopností společnosti efektivně využívat finanční prostředky, které podnik investoval a vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých složkách aktiv i pasiv. Autorka dodává, že ukazatele vyjadřují průměrnou dobu, během níž dojde k jednomu obratu majetku, a snahu co nejvíce zkrátit tuto dobu, aby se zvýšil počet obrátek. Cílem je tedy podle Růčkové maximalizovat obrátky a minimalizovat dobu, po kterou tento majetek koluje. Stejný zdroj uvádí, že výsledné hodnoty ukazatelů přináší informace o tom, jak podnik hospodáří s aktivy a jejich složkami a dopad tohoto hospodaření na výnosnost a likviditu. Vochozka (2021, s. 195) se dívá při výpočtu těchto ukazatelů na dvě verze, a to buď na dobu obratu, která odpovídá počtu dní anebo na počet obrátů, který je chápán jako počet obrátů za rok. Tauš Procházková a Jelínková (2021, s.142) uvádějí, že čím vyšší je počet obrátek v podniku, tím je to pro podnik výhodnější a značí to jeho schopnost efektivně využívat svůj majetek, což přináší růst tržeb, naopak čím nižší je doba obratu, tím lépe pro podnik. Nižší doba podle autorek signalizuje, že podnik úspěšně využívá svůj majetek v krátkém časovém úseku, tím podnik může zvýšit počet obrátek. Růčková (2021, s.), že ukazatele aktivity jsou úzce spojeny s ukazateli rentability. Za nejvíce podobný uvádí autorka obrat celkových aktiv.

Obrat celkových aktiv vyjadřuje Růčková (2021, s. 75) jako poměr tržeb k celkovému vloženému kapitálu v aktivech. Obecně řečeno, tím autorka vyjadřuje schopnost podniku vytvářet tržby za pomoci různých druhů aktiv neboli jak je schopen podnik využívat svá aktiva. Odborníci se shodují, že optimální je, aby tento ukazatel dosahoval alespoň hodnoty 1. Nižší hodnoty vypovídají o neefektivním využívání a nedostatečné vybavenosti podniku. Vochozka (2021, s. 195) pro výpočet používá Vzorec (12).

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (12)$$

Obrat dlouhodobých aktiv Vochozka (2021, s. 195) charakterizuje, jako úroveň využití jednotlivých částí dlouhodobého majetku podniku. Tento ukazatel zahrnuje také informaci o tom, kolikrát se dlouhodobý majetek podniku obrátí v tržby za jedno kalendářní období. Autor upozorňuje, že pokud bude ukazatel použit k mezipodnikovému srovnání je zapotřebí zohlednit míru odepsanosti aktiv a současně i metodu, která byla při odpisu majetku použita. Následně uvádí Vzorec (13) k výpočtu tohoto ukazatele.

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad (13)$$

Obrat zásob definují autorky Tauš Procházková a Jelínková (2018, s. 142) jako ukazatel, který podává informace o to, kolikrát během jednoho roku proběhne transformace skladových zásob do jiných podob oběžných aktiv, tedy od nákupu počátečních zásob přes výrobu, následný prodej výrobků a opětovný nákup zásob. Vochozka (2021, s. 195) uvádí, že v případě, kdy je výsledná hodnota ukazatele vyšší než průměry, nedisponuje daný podnik žádnými zbytečnými nelikvidními zásobami. V opačném případě, kdy podnik vykazuje nižší hodnoty, než je průměr, má daný podnik nadbytečné zásoby, ve kterých jsou vázané jeho

finanční prostředky (Vochozka, 2021, s. 195). Pro výpočet obratu zásob autor uvádí Vzorec (14).

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (14)$$

Doba obratu zásob je úzce napojena na předchozí ukazatel, a která jak uvádí Scholleová (2017, s. 180) vyjadřuje průměrný počet dní, po jejichž dobu jsou zásoby v podniku vázány až do fáze spotřeby nebo fáze jejich prodeje. Vzorec (15), který autorka uvádí, znázorňuje výpočet ukazatele:

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\left(\frac{\text{tržby}}{365}\right)} \quad (15)$$

Doba obratu pohledávek, jak ji popisuje Vochozka (2021, s. 195-196) je ukazatel, který znázorňuje časový interval mezi vystavením faktury za prodané zboží nebo výrobky a okamžikem, kdy jsou příslušné finanční toky připsány na účtu společnosti. Autor podotýká, že čím delší je časový interval, tím delší je bezplatný obchodní úvěr ze strany společnosti, vůči svým obchodním partnerům. Pro jeho výpočet autor uvedl Vzorec (16):

$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\left(\frac{\text{tržby}}{360}\right)} \quad (16)$$

Obchodní deficit, jak uvádí web FinAnalysis (2024) představuje rozdíl mezi časem, kdy má podnik vyrovnat své dluhy a časem, kdy má inkasovat své pohledávky. Představuje klíčový ukazatel zdraví finanční situace firmy. Jeho zvyšování je problematické, neboť snižuje dostupnost hotovosti. Jedná se o odraz toho, zda podnik poskytuje odběratelům úvěry (pokud je rozdíl kladný) nebo naopak využívá bezplatného financování ze strany svých dodavatelů (pokud je rozdíl záporný). Vzorec (17) znázorňuje jeho výpočet.

$$\text{Obchodní deficit} = \text{doba obratu pohledávek} - \text{doba obratu závazků} \quad (17)$$

Ukazatele likvidity

Mayers (2018, s. 8) označuje pojem „likvidita“ jako rychlost s jakou lze aktivum přeměnit na hotovost s co nejmenší ztrátou z jeho původní hodnoty. Některá aktiva, například pohledávky, jsou snad převoditelné na hotovost pouze s nepatrnými ztrátami. Ostatní aktiva, například budovy, jsou snadno a rychle převeditelné na peníze jen za předpokladu velkých cenových ústupků. Autor na základně předchozích příkladů konstatuje, že lze říct, že pohledávky jsou likvidnější než budovy. Růčková (2021, s.59–60) zmiňuje použití pojmu likvidita ve spojení s likviditou určité složky majetku nebo likviditou daného podniku. Likvidita určité majetkové složky podle autorky znázorňuje charakter dané složky jak ji co nejrychleji a bez velkých ztrát na hodnotě proměnit na peněžní hotovost, zatímco likviditu podniku lze chápat jako schopnost podniku hradit své závazky včas. Dle autorky je likvidita důležitá zejména z hlediska finanční rovnováhy, přičemž nedostatečná likvidita indikuje neschopnost podniku využít ziskových příležitostí, které se podniku naskytnou, a to vede k opatrnosti podniku při rozhodování o rizikovosti investic. Stejný zdroj pokračuje a uvádí, že nedostatečná likvidita

může zapříčinit platební neschopnost podniku a následně i jeho bankrot. Autorka dále zmiňuje další negativum, a to přebytečnou likviditu, která poukazuje na neschopnost manažerů vkládat finanční prostředky do efektivnějších forem aktiv, než jsou aktiva oběžná. Cílem každého podniku by mělo být najít a udržet si optimální úroveň likvidity, která zajistí náležité zhodnocení prostředků a neohrozí platební schopnost podniku. Autorky Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 143) popisují, že při sestavování tohoto ukazatele se v čitateli vychází z hodnoty oběžného majetku, který je uspořádán od nejméně likvidních zásob až po nejvíce likvidní položky oběžných aktiv peněžní prostředky a jmenovatel obsahuje krátkodobé závazky. Růčková (2021, s. 60) navazuje na tvrzení předchozích autorek a konstatuje, že ukazatele likvidity mají obecný tvar podílu toho, čím možno platit k tomu, co je nutno platit. Pokud jde o pojmenování a charakteristiku ukazatelů, obvykle se užívají tři hlavní ukazatele: Okamžitá (peněžní) likvidita, pohotová likvidita a běžná likvidita.

Okamžitá likvidita (likvidita 1. stupně, Cash ratio) Vochozka (2021, s. 197) považuje tento ukazatel z této skupinu ukazatelů za nejpřesnější a jeho nejpříznivější hodnota by se měla pohybovat kolem 0,2 – 0,4. Růčková (2021, s. 60-61) Vochozku doplňuje a upřesňuje, že uvedená hodnota je označována podle metodiky ministerstvem průmyslu a obchodu za hodnotu kritickou a říká, že tento ukazatel se zaměřuje jen na ty položky rozvahy, které jsou nejlikvidnější. Autorka zmiňuje, že do čitatele se vkládají peněžní prostředky, které jsou v hotovostní i bezhotovostní formě, jmenovatel pak zahrnuje veškeré krátkodobé závazky, a to i krátkodobé závazky vůči úvěrovým institucím a krátkodobé finanční výpomoci. Pro vyjádření výpočtu autorka uvádí Vzorec (18):

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (18)$$

Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně, Quick ratio) podle Taušl Procházkové a Jelínkové (2021, s. 144) se jedná o zpřísnění běžné likvidity, jelikož tento ukazatel pro svůj výpočet nezahrnuje zásoby. Vochozka (2021, s. 197) se jedná o konkrétnější vyjádření schopnosti podniku hradit své krátkodobé závazky a jeho výsledná hodnota by se měla optimálně pohybovat v rozmezí od 0,7 – 1,0. Růčková (2021, s. 61) dodává, že za předpokladu, pokud je poměr 1:1 je podnik schopen splatit své závazky i bez nutnosti prodeje zásob. Autorka podotýká, že vyšší hodnota ukazatele bude příznivá zejména pro věřitele, avšak nepříznivá pro akcionáře a vedení společnosti. Na závěr autorka zmiňuje, že ukazatel pohotové likvidity je považován za nejlepší způsob, jak likviditu vyjádřit a uvádí Vzorec (19) pro jeho výpočet:

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (19)$$

Běžná likvidita (likvidita 3. stupně, Current ratio) ukazuje dle Růčkové (2021, s. 62) kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku neboli schopnost podniku uspokojit své věřitele, kdyby proměnil všechna oběžná aktiva v jeden moment na hotovostní prostředky. Autorka má za to, že čím větší je hodnota ukazatele tím větší je pravděpodobnost zachování platební schopnosti podniku. Autorka podotýká, že ukazatel má jisté nedostatky. Jako jeden z nich Růčková uvádí, že ukazatel nebere v úvahu strukturu oběžných aktiv z hlediska jejich likvidnosti, stejně tak složení krátkodobých závazků z hlediska doby splatnosti. Ideální hodnoty by se dle stejné autorky měly pohybovat v rozmezí 1,5 – 2,5. K výpočtu běžné likvidity autorka používá Vzorec (20).

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (20)$$

Ukazatele zadluženosti

Vochozka (2021, s. 175) vyjadřuje zadluženost jako ukazatel, který zachycuje poměr mezi cizími a celkovými zdroji financování nebo celkovým majetkem. Autorky Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 146) popisují, že ukazatele zadluženosti posuzují míru zadluženosti podniku jako celku. Zadlužení podniku je způsobeno tím, že podniky k financování své činnosti využívají mimo vlastních zdrojů financí i zdroje cizí. Autorky uvádějí, že využívání cizích zdrojů pro financování vlastní činnosti sebou nese odpovídající míru rizika, na druhou stranu je dobré konstatovat, že při uvážení a vhodném hospodaření jsou cizí zdroje považovány za levnější zdroj financí oproti vlastním zdrojům podniku. Obvykle je odborníky doporučováno udržovat rovnováhu mezi externími a interními zdroji, případně zachovávat poměr 40 % externího kapitálu vůči kapitálu vlastnímu. Vochozka (2021, s. 175) popisuje financování podniku na základě výsledných hodnot, a pokud dojde k situaci, kdy je výsledná hodnota ukazatele zadluženosti je vyšší než 0,5, je podnikem preferováno financování podnikových aktivit cizími zdroji a zároveň zdůrazňuje, že hodnota ukazatele zadluženosti může v ojedinělých případech být vyšší než 1, a to v případě, kdy obchodní korporace má záporný vlastní kapitál. Závěrem Knápková (2017, s. 87) dodává, že s rostoucí zadlužeností podniku je zvyšováno riziko, protože podnik musí neustále splácet své závazky bez ohledu na to, jak se mu daří. Autorka doplňuje, že financování cizími zdroji je považováno za levnější, protože úroky z cizího kapitálu představují náklad, který snižuje zisk a tím i základ pro výpočet daně, jedná se o takzvaný daňový štít nebo daňový efekt.

Celková zadluženost (Debt ratio) je definována podle Mayers (2018, s. 114) jako hlavní ukazatel, který měří celkovou výši cizího kapitálu, tedy dluhu, který společnost používá k financování svých aktiv. Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 146) uvádí, že přiměřenost zadluženosti podniku by měla odpovídat konkrétní situaci a podmínkám, kterým podnik čelí. Bilanční pravidlo vyrovnání rizika stanovuje doporučení pro úroveň zadluženosti podniku. Autorky pro výpočet uvádí následující Vzorec (21):

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{celkové dluhy}}{\text{celková aktiva}} \quad (21)$$

Knápková (2017, s. 88) doporučuje udržovat hodnotu celkové zadluženosti v rozmezí od 30–60 %, nicméně finální hodnota je závislá na specifickém podniku a oboru, ve kterém se podnik pohybuje. Růčková (2021, s. 72) dodává, že čím vyšší je výsledná hodnota ukazatele, tím vyšší riziko věřitel podstupuje.

Koeficient samofinancování (equity ratio) popisuje Růčková (2021, s. 72) jako doplňkový ukazatel k ukazateli věřitelského rizika, přičemž součet těchto dvou ukazatelů by měl dosahovat hodnot kolem 1. Vzorec (22) znázorňuje výpočet ukazatele.

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (22)$$

Dle Růčkové (2021, s. 73) tento ukazatel vyjadřuje poměr, v němž jsou aktiva společnosti financována prostřednictvím peněz akcionářů. Je podle autorky považován za jeden z klíčových poměrových ukazatelů zadluženosti při hodnocení celkové finanční situace. Nicméně opět je klíčová jeho souvislost s ukazateli rentability. Autorka uvádí, že pokud roste podíl vlastního kapitálu a zároveň stoupají ukazatele rentability, není vhodné použití vlastních finančních zdrojů.

Poměr dluhu k vlastnímu kapitálu (Debt equity ratio) dle Mayers (2018, s. 117) se jedná o souhrnný ukazatel, který poskytuje stejné informace jako poměr celkového dluhu, ale v mírně odlišné formě. Pro jeho výpočet uvádí autor Vzorec (23):

$$\text{Poměr dluhu k vlastnímu kapitálu} = \frac{\text{celkový dluh}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (23)$$

Ukazatel úrokového krytí je podle Schollerová (2017, s. 180) stanoven, jako proporční hodnota zisku před úroky a zdaněním vůči nákladovým úrokům. Taušl Procházková a Jelínková (2018, s. 146) doplňují, že ukazatel čerpá informace z výkazu zisku a ztráty. Autorky dále uvádí, že ukazatel úrokového krytí reflektuje, kolikrát firma disponuje dostatečnými prostředky k pokrytí úroků generovaných z cizího kapitálu po uhrazení všech nákladů spojených s produktivní činností podniku. Autorky apelují na to sledovat a udržovat hodnotu tohoto ukazatele na úrovni minimálně 3. V každém případě by podle autorek mělo být zabráněno poklesu tohoto ukazatele pod hodnotu 1, což by signalizovalo, že podnik není schopen z výnosů z provozní činnosti účinně hradit náklady spojené s cizím kapitálem. Výpočet lze zapsat následujícím Vzorec (24):

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} \quad (24)$$

Ziskový účinek finanční páky, jak vysvětluje Knápková (2017, s. 107) je následkem skutečnosti, kdy využití cizích zdrojů může přispět k rentabilitě vlastního kapitálu, a to v momentu, kdy dosahuje ukazatel hodnoty vyšší než 1. Vochozka (2021, s. 132) definuje pojem finanční páka, jako poměr celkových zdrojů podniku, což zahrnuje aktiva, vůči vlastnímu kapitálu. Jinými slovy podle Vochozky, finanční páka reflektuje, jaký podíl cizího kapitálu je tvořen v celkovém kapitálu podniku. Autor klade důraz na skutečnost, že zvyšováním podílu externího financování roste i zátěž nákladovými úroky, což v konečném důsledku vede ke snižování míry ziskovosti. Knápková (2017, s. 117) podotýká, že hodnocení výhodnosti zvýšení zadlužení firmy lze vyjádřit prostřednictvím následujícího vztahu (Vzorec (25)), přičemž platí, že pokud je daný ukazatel větší než 1, pak zvyšování podílu cizího kapitálu přináší pozitivní efekt.

$$\text{Ziskový účinek finanční páky} = \frac{\text{EBT}}{\text{EBIT}} \times \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} > 1$$

(25)

Závěrem Vochozka (2021, s. 192) dodává, že nelze z pravidla říci „Čím více ukazatelů tím lépe“. Ukazatele je potřeba vybírat s rozvahou, a to ve vztahu ke zjištění nejzávažnějších souvislostí. Zároveň autor podotýká, že nelze vyhodnotit závěr pouze na základě jediného ukazatele jehož hodnoty jsou příliš nízké nebo vysoké. Za obvyklý omyl autor považuje přesvědčení, že lze stanovit optimální či doporučené hodnoty samostatných ukazatelů, které mají všeobecnou platnost, avšak v praxi představují poměrové ukazatele pouze odhadované, orientační hodnoty hospodaření podniku.

2.4.4 Analýza soustav ukazatelů

Růčková (2021, s. 86) zmiňuje analýzu soustav ukazatelů taktéž nazývanou jako lineární soustava ukazatelů, nebo souhrnné indexy. Analýza soustav ukazatelů, vznikla dle autorky k vyhodnocení silných a slabých stránek podniku. Stejný zdroj uvádí, že cílem souhrnných indexů je poskytnout komplexní přehled o finanční a ekonomické situaci podniku prostřednictvím jediného čísla, avšak jejich schopnost poskytovat detailní informace je omezená, a proto jsou ideální pro rychlé a globální srovnání mezi různými podniky. Podle autorky tyto indexy mohou sloužit jako orientační ukazatel pro další hodnocení, ale nejsou vhodné pro podrobnější analýzy. Růčková nadále konstatuje, že jádrem konstrukce soustavy poměrových ukazatelů je z formální perspektivy vytvoření jednoduchého modelu, který ilustruje vzájemné vztahy mezi dílčími ukazateli vyššího řádu. Model následně vytváří komplexní sestavu ukazatelů, které lze postupně rozkládat na další dílčí ukazatele až do podrobných detailů. Růčková (2021, s. 86-87) uvádí rozdělení technik vytváření soustav do dvou základních skupin:

Pyramidové soustavy, jejichž podstatou je stále podrobnější rozklad ukazatele představujícího vrchol pyramidy. Nejčastěji jsou tyto rozklady, z důvodu lepší přehlednosti, zobrazovány pomocí grafického znázornění, to umožní lépe sledovat dynamický vývoj jiných částí ukazatelů uvedených v pyramidě, pokud dochází ke změně pouze u jediné položky. (Růčková, 2021, s. 86)

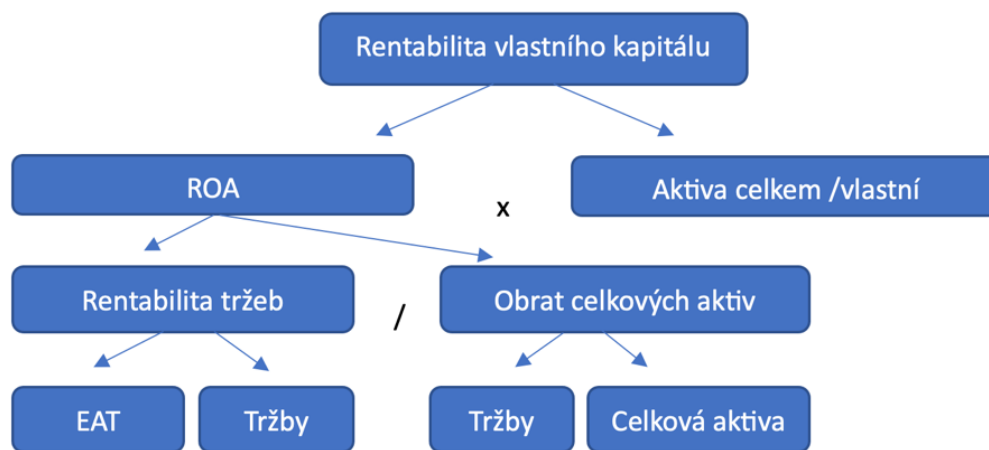
Účelově vybrané skupiny ukazatelů, které si kladou za cíl bezchybně stanovit situaci společnosti neboli predikovat její následný vývoj, a to na základě jednočíslné charakteristiky:

- **Bankrotní modely** poskytují odpověď na otázkou, zda hrozí v blízké době podniku bankrot. V této skupině nalezneme například – Altmanův model, Tafflerův model, model IN – Index důvěryhodnosti. (Růčková, 2021, s. 87)
- **Bonitní modely** na základě bodového hodnocení stanoví bonitu hodnoceného podniku a úroveň podniku z finančního aspektu podniku do žebříčku mezipodnikového srovnání. K bonitním modelům je řazena například – Soustava bilančních analýz, Tamariho model, Kralickův Quicktest, modifikovaný Quicktest. (Růčková, 2021, s. 87)

Pyramidové soustavy ukazatelů

Růčková (2021, s. 87) uvádí jako cíl pyramidových soustav na jedné straně popsat vzájemné vztahy samostatných ukazatelů a na straně druhé analyzování složité vnitřní propojenosti v rámci pyramidy, jelikož změna jednoho ukazatele vyvolá změnu v celé vazbě. Autorka uvádí jako typický a nejpoužívanější pyramidový rozklad Du Pontův rozklad, jež je zaměřen na rozklad rentability vlastního kapitálu a na stanovení vybraných položek zahrnutých v tomto ukazateli. Obrázek 2 znázorňuje zobrazení rozkladu Du Pont.

Obrázek 2 Du Pont rozklad

Zdroj: Růčková (2021, s. 87)

Růčková (2021, s. 87) dále popisuje zmiňovaný rozklad a uvádí, že pravá strana znázorňuje pákový efekt neboli opačné hodnoty vůči koeficientu samofinancování (equity ratio).

Soustavy účelově vybraných ukazatelů

Do této kategorie jsou obecně zahrnuty bonitní a bankrotní modely. Růčková (2021, s. 89) uvádí, že nelze striktně vymezit hranici mezi těmito dvěma skupinami modelů, protože oba se snaží přiřadit firmě jednu jedinou číselnou charakteristiku, na základě, které bude posouzeno finanční zdraví podniku. Rozdíl mezi nimi spočívá především v tom, k jakému účelu byly vytvořeny.

Růčková (2021, s. 89) říká, že bankrotní modely poskytují informace uživatelům o tom, zda společnosti hrozí v nejbližší době bankrot. Tyto modely podle Růčkové vznikly na základě pozorování, že společnosti, které jsou ohroženy bankrotem, často vykazují určité příznaky před samotnou událostí. Stejný zdroj uvádí, že mezi tyto symptomy jsou řazeny například problémy s běžnou likviditou, nízká výše čistého pracovního kapitálu nebo nízká rentabilita celkového vloženého kapitálu. Bankrotní modely mají za cíl analyzovat tyto symptomy a na základě nich předpovědět možnost bankrotu.

Bonitní modely jsou podle Růčkové (2021, s. 89) vypracovány s cílem diagnostikovat finanční zdraví firmy a určit, zda se řadí mezi společnosti s dobrou či špatnou finanční kondicí. Podle autorky je zřejmé, že tyto modely musí umožňovat srovnání s jinými firmami, zejména v rámci stejného odvětví podnikání, jde o proces porovnávání firem a jejich finančních ukazatelů se záměrem posoudit relativní výkonnost a stabilitu.

Závěrem Růčková (2021, s. 90) dodává, že by společnost měla být opatrná při interpretaci zjištěných výsledků, jelikož většina soustav není uzpůsobená pro ekonomické prostředí České republiky. Růčková zmiňuje, že v praxi existuje mnoho bankrotních a bonitních modelů, ale pro účely této bakalářské práce budou následně zmíněny ty nejčastější.

Bankrotní modely

Tafflerův model je podle Kubičkové (2022, str. 159) založen na ukazatelích reflektujících charakteristiky platební schopnosti společnosti a tyto ukazatele zahrnují aspekty, jako je vhodnost pracovního kapitálu, finanční struktura a likvidita. Růčková (2021, s. 94) uvádí možnost dvojího zobrazení výsledných hodnot ukazatelů a celkového bodového hodnocení. Zobrazení je dle autorky závislé na formě použití Tafflerova modelu, a to buď v základním nebo modifikovaném tvaru. Oba tvary však využívají čtyři poměrové ukazatele. Vochozka (2021, s. 224) uvádí pro výpočet obou variant následující data:

zisk před úrokem a zdaněním – EBIT;

krátkodobé závazky;

oběžná aktiva;

aktiva (pasiva);

cizí kapitál;

finanční majetek (důležité pro základní variantu);

tržby z hlavní činnosti (důležité pro modifikovanou variantu).

Základní tvar Tafflerova modelu podle Růčkové (2021, s. 94) je výchozí zkoumání poměrových ukazatelů pomocí diskriminační analýzy, při níž jsou selektovány čtyři klíčové ukazatele. Dle autora tohoto modelu tyto konkrétní ukazatele nejlépe odrážejí schopnost posuzovat finanční stabilitu a zdraví daného podniku. Autorka vyjadřuje výpočet Tafflerova modelu Vzorec (26):

$$T(z) = 0,53 \times \frac{\text{zisk}}{\text{kr. závazky}} + 0,13 \times \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + 0,18 \times \frac{\text{kr. závazky}}{\text{celková aktiva}} + 0,16 \times \frac{(\text{fin. majetek} - \text{kr. závazky})}{\text{provozní náklady}} \quad (26)$$

Vochozka (2021, s. 225) konstatuje, že základní varianta modelu nezahrnuje takzvanou šedou zónu. Růčková (2021, s. 95) popisuje hodnocení Tafflerova modelu tak, že pokud dosáhne výsledná hodnota méně než 0, naznačuje to vysokou pravděpodobnost bankrotu, zatímco hodnota vyšší než 0 signalizuje nízkou pravděpodobnost bankrotu. Autorka zdůrazňuje, že toto rozdělení není v souladu s běžnými ekonomickými podmínkami.

Modifikovaná verze Tafflerova modelu se dle Vochozky (2021, s. 224) odlišuje od základní verze posledním poměrovým ukazatelem, který je upraven podle podílu tržeb na celkových aktivech. Ostatní položky ve Vzorec (27) zůstávají neměnné.

$$T(m) = 0,53 \times \frac{\text{zisk}}{\text{kr. závazky}} + 0,13 \times \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + 0,18 \times \frac{\text{kr. závazky}}{\text{celková aktiva}} + 0,16 \times \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (27)$$

Modifikovaná verze podle Růčkové (2021, s. 95) na rozdíl od původní verze zahrnuje koncept šedé zóny. Do této oblasti autorka zahrnuje podniky, které nelze jednoznačně klasifikovat jako bankrotující nebo prosperující. Hodnocení Tafflerova modifikovaného modelu odvozuje Růčková (2021, s. 95) podle stanovených kritických hodnot. V případě, kdy je výsledek menší než 0,2, naznačuje to vysokou pravděpodobnost bankrotu, naopak pokud dosáhne výsledek hodnoty vyšší než 0,3, indikuje to nízkou pravděpodobnost bankrotu.

Altmanův model

Scholleová, (2017, s. 192) popisuje výpočet Altmanova modelu jako složení součtu hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, kterým se přisuzuje rozdílná váha, přičemž největší váhu má rentabilita celkového kapitálu. Růčková (2021, s. 90) tento model zařazuje mezi ty nejpoužívanější bankrotní modely u nás, který určuje finanční zdraví podniku Růčková pokračuje a říká, že podoba modelu bude rozdílná v závislosti, zda je s podniky obchodováno na burze či nikoli. Pro podniky, které jsou neobchodovatelné na burze, platí tento Vzorec (28).

$$Z = 0,717 \times X1 + 0,847 \times X2 + 3,107 \times X3 + 0,42 \times X4 + 0,998 \times X5 \quad (28)$$

Kde:

X1 = podíl pracovního kapitálu k celkovým aktivům

X2 = výnosnost čistých aktiv

X3 = EBIT/aktiva celkem

X4 = vlastní kapitál/cizí zdroje

X5 = tržby/celková aktiva.

Výsledky testu jsou interpretovány v Tabulka 3:

Tabulka 3 Interpretace výsledků Altmanova modelu

Hodnota indexu	Stav podniku
Hodnoty menší než 1,2	pásmo bankrotu
Hodnoty od 1,2 do 2,9	pásmo tzv. šedé zóny
Hodnoty větší než 2,9	pásmo prosperity

Zdroj: vlastní zpracování podle Růčková (2021, s. 91)

Scholleová (2017, s. 192) uvádí, že na základě vypočítaných hodnot lze konstatovat, že čísla převyšující 2,9 naznačují finanční prosperitu a stabilitu podniku, s minimálním rizikem bankrotu. Pro firmy s hodnotami v rozmezí 1,2 až 2,9 platí označení "šedá zóna", kde není

možné jednoznačně posoudit existenci rizika bankrotu. Hodnoty nižší než 1,2 naznačují finanční potíže podniku, s pravděpodobným rizikem bankrotu v blízké budoucnosti.

Bonitní modely

Bonitní modely, jak uvádí Růčková (2021, s. 95) jsou zaměřeny na stanovení bonity hodnoceného podniku prostřednictvím bodového hodnocení. Podle autorky je jejich efektivita silně podmíněna kvalitou zpracování databáze poměrových ukazatelů v odvětvové skupině srovnatelných firem. Podle Kubíčkové a Jindřichovské (2015, s. 202-203) tyto modely rovněž hodnotí finanční výkonnost společnosti a jejich výsledky jsou především cíleny na investory a vlastníky organizace. Autorky poskytují odpovědi na otázku, zda lze firmu považovat za dobrou či špatnou na základě získaných dat a zvolených kritérií. Autorky kritizují však tento model za to, že se nesoustředí na nefinanční informace o firmě a kvalitu procesů. Podle autorek se tyto informace projevují v podniku dříve, než dojde ke změnám ve finančních ukazatelích.

Kralickův Quicktest

Růčková (2021, s. 96) uvádí sestavení Kralickova Quicktestu ze soustavy čtyř rovnic, na jejichž základě je následně vybraný podnik hodnocen. První dvojice Vzorec (29) a (30) hodnotí finanční stabilitu firmy, zatímco druhá dvojice Vzorec (31) a (32) se zaměřuje na hodnocení výnosové situace firmy.

$$R1 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad (29)$$

$$R2 = \frac{\text{cizí zdroje – peněžní prostředky}}{\text{provozní cash flow}} \quad (30)$$

$$R3 = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva celkem}} \quad (31)$$

$$R4 = \frac{\text{provozní cash flow}}{\text{Výkony}} \quad (32)$$

Růčková (2021, s. 97) uvádí, že výkony jsou ztotožňovány s tržbami za prodej vlastních výrobků a služeb a tržbami za prodej zboží. Získaným výsledkům je následně přiřazeno bodové hodnocení podle následující Tabulka 4.

Tabulka 4 Bodování výsledků Kralickova Quicktestu

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	<0	0-0,1	0,1-0,2	0,2-0,3	>0,3
R2	>30	12-30	5-12	3-5	<3
R3	<0	0-0,08	0,08-0,12	0,12-0,15	>0,15
R4	<0	0-0,05	0,05-0,08	0,08-0,1	>0,1

Zdroj: Růčková (2021, s. 97), vlastní zpracování

Autorka Ručková (2021, s. 97) popisuje postup při hodnocení podniku, které je následně prováděno ve třech etapách. Začíná se posouzením finanční stability (hodnocení finanční stability jako součet bodových hodnot R1 a R2, dělených 2.). Poté následuje hodnocení výnosové situace (hodnocení výnosové situace jako součet bodových hodnot R3 a R4, dělených 2.). V poslední fázi je provedeno celkové hodnocení situace (hodnocení celkové situace jako součet bodových hodnot finanční stability a výnosové situace, dělených 2.). Autorka dodává, že interpretace bodového hodnocení je následně analogická k předchozím soustavám. V tomto případě jsou dle autorky hodnoty nad úrovní 3 interpretovány jako firma s bonitou, hodnoty v rozmezí 1-3 jsou reprezentovány opět šedou zónou, a hodnoty nižší než 1 naznačují potíže ve finančním hospodaření firmy.

2.5 Metodika práce

Obsahová analýza

Téma bakalářské práce bylo zaměřeno na finanční analýzu vybrané organizace. Práce byla strukturována do čtyř kapitol, konkrétně úvodu, teoreticko-metodologické části, analyticko-praktické části a závěru. Tyto kapitoly byly následně rozčleněny do samostatných podkapitol a subkapitol. Účelem podkapitoly metodika je stanovit obsahovou analýzu, metody finanční analýzy, kauzální analýzu, syntézu poznatků a hlavní principy a postupy, na jejichž základě probíhá analytická část bakalářské práce.

Teoretický rozbor je realizován prostřednictvím informací získaných literární rešerší odborné literatury vybraných autorů. Tato literatura a literární rešerše jsou specifikovány v teoreticko-metodologické části.

Teoreticko-metodologická část práce se hned na úvod zabývá přímou definicí finanční analýzy a její hlavní podstatou. Pokračuje uživateli finanční analýzy a účetními výkazy, které jsou pro její sestavení nezbytné. Stěžejní část je sestavena z analýzy absolutních ukazatelů, poměrových ukazatelů, rozdílových ukazatelů a také analýzy soustav ukazatelů, z kterých bude čerpáno při sestavování analyticko-praktického rámce.

Pro analyzované pětileté období byly zvoleny účetní výkazy z let 2018-2022, které jsou nezbytné k dosažení cílů zvolených analýz a výpočty. Těmito primárními daty jsou účetní výkazy z ročních účetních závěrek analyzovaného podniku, které byly získány prostřednictvím veřejně přístupného veřejného rejstříku. Informace týkající se společnosti ABC, a.s. byly získány z oficiálních webových stránek společnosti a z jejich účetních závěrek. Konkrétně se jedná o závěrečnou zprávu, která obsahuje Výkaz zisku a ztrát, Rozvahu a případně další přílohy.

Tabulky a grafy byly vyhotoveny v programu Excel. Text práce byl zpracován v programu Word.

Kauzální analýza

Kauzální analýza v podnikové praxi se zaměřuje na identifikaci příčinných vztahů mezi různými faktory a finančními výsledky společnosti. Postup zahrnuje identifikaci proměnných, sběr dat, použití analytických metod, interpretaci výsledků a implementaci doporučení. Cílem je porozumět, jaké faktory ovlivňují finanční výkonnost a jak tato poznání využít k dosažení lepších výsledků a dlouhodobého úspěchu. V procesu analýzy byly ukazatele vybrány s ohledem na splnění obecných požadavků a standardů finanční analýzy. Samotná tvorba analýz byla postavena na specifických ukazatelích a metodologiích. Hodnocení výsledků analýzy se zejména zaměřilo na srovnávací přístup s ostatními společnostmi podobné velikosti v daném odvětví.

Metoda kontextuálního rozhovoru

Rozhovor probíhal s hlavním ekonomem společnosti ABC, a.s. a to v Ústí nad Labem, kde se nachází sídlo společnosti. Byl zvolen polostrukturovaný rozhovor, který trval kolem dvou hodin, během kterých byly zkonstatovány hodnoty jednotlivých ukazatelů a analyzovány příčiny velkých odchylek mezi jednotlivými roky. Následovalo objasnění těchto příčin a validace souboru doporučení pro zlepšení v nadcházejících letech. Rozhovor je součástí příloh.

Komparace

Ke konkurenčnímu srovnání byla zvolena společnost, která podniká ve stejném odvětví. I konkurenční firma si přeje zůstat anonymní, a proto bude po celou dobu skryta pod názvem XYZ, s.r.o. Komparace proběhne zejména u poměrových ukazatelů, bonitních a bankrotních modelů a hlavních složek rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Syntéza poznatků

Na základě získaných poznatků byl zpracován souhrn doporučení, který je rozepsán v závěru praktické části bakalářské práce.

3 Analytická část práce

Tato část bakalářské práce začíná představením vybrané společnosti, na níž následně aplikuje postupy vysvětlené v předešlé části. Praktická část práce dále analyzuje výkonnost společnosti na základě účetních výkazů z let 2018 až 2022, konkrétně prostřednictvím horizontální a vertikální analýzy, poměrových a rozdílových ukazatelů, bankrotních a bonitních modelů. Výsledky výpočtů poměrových a rozdílových ukazatelů a bonitních a bankrotních modelů jsou porovnávány pomocí mezipodnikového srovnávání s největším konkurentem, jehož název zůstává anonymní a skrytý pod XYZ, s.r.o. V samotném závěru kapitoly je provedeno souhrnné zhodnocení a validace doporučení.

3.1 Představení společnosti

Na základě přání společnosti zůstat anonymní bude po celou dobu v této práci uváděn název ABC, a.s. Účetní výkazy, které poskytli základní informace pro potřeby jednotlivých výpočtů a analýz jsou součástí příloh na straně I.

Historie společnosti ABC, a.s. sahá do počátků roku 1997, kdy nejmenovaný holding založil novou organizační jednotku privatizací údržby traťového hospodářství Dolů Nástup Tušimice, která se stala součástí skupiny a byla nazvána ABC Servis a.s. V roce 2011 došlo ke změně vlastnické struktury a společnost byla přejmenována na TRAIL Servis a.s. Nový vlastník společnost restrukturalizoval, což vedlo k efektivnějším řídicím procesům, zvýšení produktivity práce a rozšíření obchodních aktivit pro celostátní dráhy.

V roce 2015 došlo k připojení firmy k Sdružení pro infrastrukturu železnic (SIŽ), které vedlo k rozšíření jejího portfolia o mostní, pozemní a inženýrské stavby. O tři roky později, v roce 2018, došlo k opětovnému přejmenování společnosti na ABC, a.s., čímž se vrátila k původnímu jménu a značce. Hlavním cílem firmy je neustále vytvářet příhodné podmínky pro uspokojování potřeb zákazníků s ohledem na efektivní využití finančních prostředků.

ABC, a.s. je stavební společností působící na území České republiky se sídlem v Ústí nad Labem, jejíž základní kapitál činil 1 000 000 Kč. Firma podniká se záměrem realizace železničních infrastruktur včetně trakčního vedení, výstavba a renovace mostů, pozemních a inženýrských staveb, provozování drážní dopravy podle zákona č. 266/1994 Sb. na základě příslušné licence, provedení silničních a stavebních prací na pozemních komunikacích, technický dozor nad stavebně technickým stavem, měření a diagnostika kolejí, poskytování poradenství a navrhování technických řešení pro stavební a technickou způsobilost železničních tratí i vleček. Společnost je též oprávněnou autorizovanou osobou.

Společnost vyhotovuje účetní závěrku daného hospodářského roku za období od 1. dubna – 31. března. Z důvodu přehlednosti je daný hospodářský rok uveden jednotně, a to následovně:

Hospodářský rok společnosti	Označení roku v bakalářské práci
1. dubna 2018–31. března 2019	Rok 2018
1. dubna 2019–31. března 2020	Rok 2019
1. dubna 2020–31. března 2021	Rok 2020
1. dubna 2021–31. března 2022	Rok 2021
1. dubna 2022–31. března 2023	Rok 2022

3.2 Analýza stavových ukazatelů

Podklady v plném znění jsou součástí příloh bakalářské práce začínajících na straně I. V přílohách jsou rovněž zahrnuty kompletní výpočty horizontální a vertikální analýzy, které jsou uvedeny v textu ve zkrácené verzi.

3.2.1 Analýza aktiv společnosti ABC, a.s.

Tabulka 5 poslouží jako zkrácený přehled informací o vývoji aktiv analyzované společnosti ABC, a.s. Vývoj majetkové struktury a financí je zaznamenán v Tabulka 6, ve které je vypočtena horizontální analýza, a to na základě údajů z Tabulka 5. Následuje vertikální analýza majetkové struktury, kterou zachycuje Graf 1. Vertikální analýza poskytuje přehled podílu jednotlivých položek aktiv na souhrnné položce celkových aktiv.

Tabulka 5 Analýza aktiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč

Položka Aktiv	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	260 473	276 568	277 361	221 930	316 304
Dlouhodobý majetek	80 100	93 729	66 841	64 336	56 571
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	42 100	55 729	66 841	64 336	56 571
Dlouhodobý finanční majetek	38 000	38 000	0	0	0
Oběžná aktiva	178 950	181 251	186 132	137 791	247 157
Zásoby	18 562	16 863	17 966	34 009	24 413
Pohledávky	67 523	53 139	75 329	95 865	201 834
Dlouhodobé pohledávky	9 832	7 874	8 314	2 816	5 433
Krátkodobé pohledávky	57 691	45 265	67 015	93 049	196 401
Peněžní prostředky	92 865	111 249	92 837	7 917	20 910
Peněžní prostředky v pokladně	518	561	439	363	462
Peněžní prostředky na bankovních účtech	92 347	110 688	92 398	7 554	20 448
Časové rozlišení aktiv	1 423	1 588	24 388	19 803	12 576

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Tabulka 6 analyzuje změny předem vybraných položek, které jsou uvedeny jak v procentech, tak absolutních hodnotách v celých tisících Kč.

Tabulka 6 Horizontální analýza aktiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč

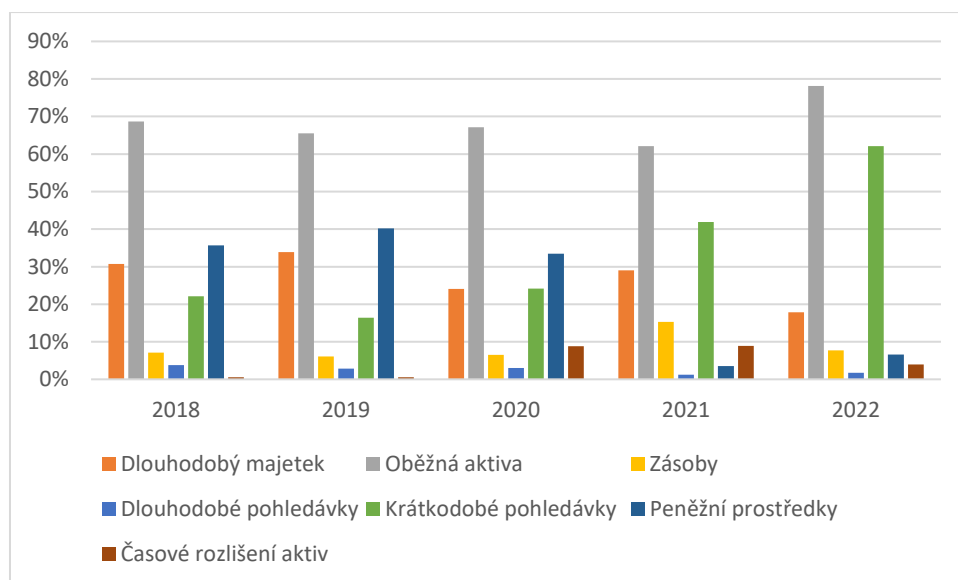
Položka Aktiv	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%	%
AKTIVA CELKEM	16 095	793	-55 431	94 374	6,2	0,3	-20,0	42,5
Dlouhodobý majetek	13 629	-26 888	-2 505	-7 765	17,0	-28,7	-3,7	-12,1
DNM	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
DHM	13 629	11 112	-2 505	-7 765	32,4	19,9	-3,7	-12,1
DFM	0	-38 000	0	0	0,0	-100,0	0,0	0,0
Oběžná aktiva	2 301	4 881	48 341	109 366	1,3	2,7	-26,0	79,4
Zásoby	-1 699	1 103	16 043	-9 596	-9,2	6,5	89,3	-28,2
Pohledávky	-14 384	22 190	20 536	105 969	-21,3	41,8	27,3	110,5
Peněžní prostředky	18 384	-18 412	-84 920	12 993	19,8	-16,6	-91,5	164,1
Časové rozlišení aktiv	165	22 800	-4 585	-7 227	11,6	1 435,8	-18,8	-36,5

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Z Tabulka 6 je na pohled zřejmé, že položka celkových aktiv zaznamenala v prvních dvou letech mírnou, ale nijak zásadní změnu. Největší propad, a to o celých 20 % nastal v roce 2021. Výrazný pokles byl zapříčiněn významným úbytkem oběžných aktiv o 26 %, a to konkrétně položkou finančních prostředků, které klesly o 91,5 %, přesněji se jednalo o pokles krátkodobého finančního majetku na bankovních účtech, které nebyly využity, a proto byly vynaloženy za účelem vyplacení podílů z nerozděleného zisku. Vyplacené podíly dále mohou společníkům sloužit k investicím do jiného podnikání. Dlouhodobý majetek zaznamenal největší pokles v roce 2020 o 28,7 %, Jelikož společnost nedisponuje žádným dlouhodobým nehmotným majetkem a dlouhodobý hmotný majetek roste, stojí za snížením kompletní odpis hodnoty dlouhodobého finančního majetku. Dlouhodobý finanční majetek byl tvořen dceřinou společností, kterou společnost evidovala jako finanční investici, ale odprodala ji se ztrátou. V roce 2021 zaznamenala společnost rapidní nárůstu zásob o 89,3 %, stalo se tak v důsledku nepříznivého vývoje krize Covid – 19 a následné války na Ukrajině, kvůli těmto okolnostem se začala společnost předzásobovat, aby neohrozila plynulost svého provozu či pozdržení dokončení zakázek kvůli výpadku materiálu. Za poklesem pohledávek v roce 2019 o 21,3 % stojí jejich částečný odpis do ztráty z důvodu jejich nedobytnosti. Poté však v roce 2022 společnost zaznamenala jejich nárůst o 110,5 %, přičemž nárůst vyvolaly zejména krátkodobé pohledávky, u kterých společnost v rámci konkurenčních výhod prodloužila dobu splatnosti. Na společnost prodloužení doby splatnosti mělo pozitivní dopad v tom ohledu, že získala nové zákazníky. U dlouhodobých pohledávek společnost vyvinula nátlak na dlužníky, aby uhradili své závazky a došlo tak ke změně doby obratu pohledávek. Velká rozpracovanost zakázek a nemožnost fakturace způsobila nárůst časového rozlišení v roce 2020, následně docházelo k jeho postupnému snižování.

Graf 1 poskytuje přehled podílu jednotlivých položek aktiv na souhrnné položce celkových aktiv. Vertikální analýza aktiv byla provedena na základě dat z rozvahy Tabulka 5.

Graf 1 Vertikální analýza aktiv společnosti ABC, a.s. v %

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Z Graf 1 vyplývá, že celková aktiva společnosti ABC, a.s. jsou tvořena hlavně položkou oběžných aktiv, a to v rozmezí 60 % - 70 %. Výjimkou je rok 2022, kdy se zastoupení oběžných aktiv vyšplhalo až skoro na 80 % z celkových aktiv. Tento nárůst byl zapříčiněn nárůstem krátkodobých pohledávek, které oproti roku 2021 stouply o 20 %. Dlouhodobé pohledávky se nijak výrazně nepodílejí na celkovém složení aktiv, přesto mají spíše klesající tendenci. Dlouhodobý majetek zaznamenal po sledované období cyklický nárůst a pokles. Zastoupení zásob na celkových aktivech bylo první tři roky konstantní, avšak v roce 2021 oproti roku 2020 došlo k nárůstu o skoro 10 %. Především se jednalo o předzásobení materiálem na skladě. V roce 2022 se zásoby vrátili na původní hodnoty. Zde lze konstatovat že oběžná aktiva jsou v proporcí s růstem tržeb. Peněžní prostředky zastupovali druhou největší část podílu vůči celkovým aktivům, a to od 30 % – 40 %. V roce 2021 z důvodu rozdělení podílů zásadně klesly a netvoří ani 10 % z celkových aktiv.

3.2.2 Analýza pasiv společnosti ABC, a.s.

Tabulka 7 poskytuje základní přehled informací vybraných položek z rozvahy pasiv, pro výpočet horizontální a vertikální analýzy.

Tabulka 7 Analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč

Položka Pasiv	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	260 473	276 568	277 361	221 930	316 304
Vlastní kapitál	182 018	200 319	4 253	24 191	28 352
Základní kapitál	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
VH minulých let	138 242	150 634	9 048	2 932	22 834
VH běžného účetního období	42 392	48 314	-6 163	19 902	4 202
Cizí zdroje	75 414	75 813	271 937	195 131	285 440
Rezervy	36 101	38 069	42 274	38 980	42 586
Dlouhodobé závazky	1 216	319	255	1 084	911
Krátkodobé závazky	38 097	37 425	229 408	155 067	241 961
Časové rozlišení pasiv	3 041	436	1 171	2 608	2 512

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Tabulka 8 vychází z dat uvedených v Tabulka 7, na základě, kterých byly vypočítány hodnoty horizontální analýza pasiv společnosti ABC, a.s. Hodnoty jsou uvedeny jak v procentech, tak absolutních hodnotách v celých tisících korunách.

Tabulka 8 Horizontální analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč

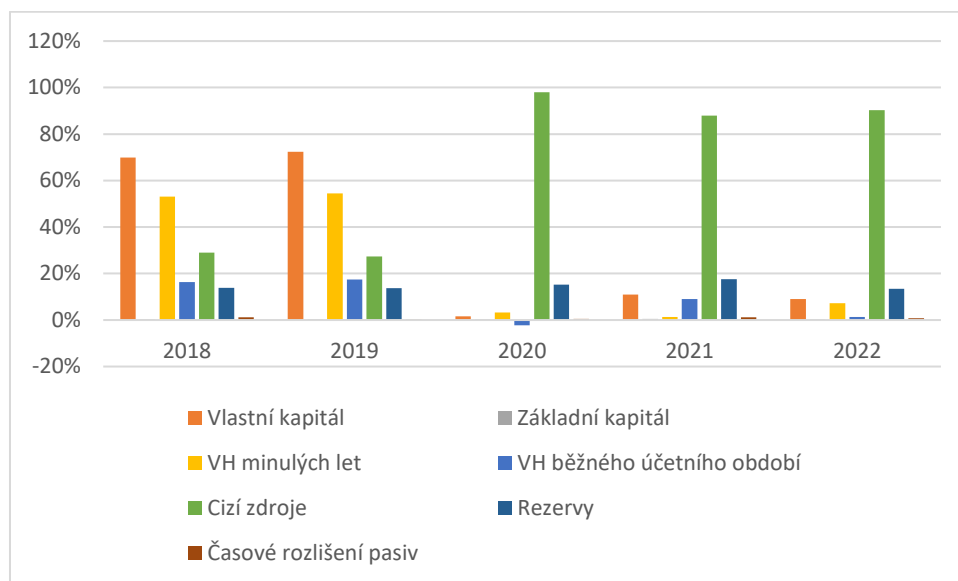
Položka Pasiv	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%	%
PASIVA CELKEM	16 095	793	-55 431	94 374	6,2	0,3	-20,0	42,5
Vlastní kapitál	18 301	-196 066	19 938	4 161	10,1	-97,9	468,8	17,2
Základní kapitál	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
VH minulých let	12 392	141 586	-6 116	19 902	9,0	-94,0	-67,6	678,8
VH běžného účetního období	5 922	-54 477	26 065	-15 700	14,0	-112,8	-422,9	-78,9
Cizí zdroje	399	196 124	-76 806	90 309	0,5	258,7	-28,2	46,3
Rezervy	1 968	4 205	-3 294	3 606	5,5	11,0	-7,8	9,3
Dlouhodobé závazky	-897	-64	829	-173	-73,8	-20,1	325,1	-16,0
Krátkodobé závazky	-672	191 983	-74 341	86 894	-1,8	513,0	-32,4	56,0
Časové rozlišení pasiv	-2 605	735	1 437	-96	-85,7	168,6	122,7	-3,7

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Tabulka 8 poskytuje přehled o vývoji rozvahy pasiv. Vlastní kapitál v roce 2020 zaznamenal značný pokles o 97,9 %, tento pokles je spojen s prodejem dceřiné společnosti s obrovskou ztrátou. Ztrátový prodej se promítl do výsledku hospodaření běžného účetního období, který byl v roce 2020 záporný a jeho pokles činil 112,8 %. Na poklesu výsledku hospodaření se podílí nárůst osobních nákladů či nárůst závazků. Další roky již společnost generovala kladný výsledek hospodaření za běžné období. Základní kapitál eviduje za sledované období nulovou změnu. Cizí zdroje rapidně stouply v roce 2020 o 258,7 % především z důvodu vydání dluhopisů v hodnotě 96 milionů. Z důsledku nerozděleného zisku vzrostli krátkodobé závazky o 513 %, konkrétně závazky vůči společníkům. Společnost tvoří rezervy za účelem záručních oprav, které jsou tvořeny a rozpouštěny v pětiletém cyklu, přičemž jejich výše nevykazuje velké změny a jejich rozpouštění neovlivňuje hospodářský výsledek daného roku.

V Graf 2 jsou zaznamenány podíly jednotlivých položek pasiv vůči celkovým pasivům. Vertikální analýza byla zpracována na základě dat z Tabulka 5.

Graf 2 Vertikální analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v %

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Graf 2 vypovídá o složení celkových pasiv a podílu jednotlivých položek. Vlastní kapitál měl po roky 2018 a 2019 největší podíl na celkových pasivech a to až 70 %. V následujících letech rapidně klesl, nejnižší podíl vykazoval v roce 2020 a to pouhými 2 %, kdy došlo k prodeji dceřiné společnosti se ztrátou. Za následující roky stoupl na 10 %, přičemž společnost nevykazuje žádnou nestandardní aktivitu. Tento klesající trend po roce 2019 zaznamenal i výsledek hospodaření, který se zprvu držel na 17 % podílu a následně klesl do záporných hodnot. Stejný vývoj postihl výsledek hospodaření minulých let, který měl na celkových pasivech v letech 2018 a 2019 druhý největší podíl, téměř 55 %, avšak od roku 2020 vykazuje nízké procento podílu, a to z důvodu prodeje dlouhodobého finančního majetku, nárůstu cizích zdrojů či nárůstu osobních nákladů. Naopak velký nárůst zaznamenala položka cizích zdrojů, která se vyšplhala z 27 % v roce 2019 na 98 % podílu v celkových aktivech, a po celé zbylé 3 roky neklesl její podíl pod 88 %. Za takovým nárůstem stojí vydání dluhopisů a nárůst závazků ke společníkům. Rezervy a časové rozlišení pasiv vykazují zanedbatelné hodnoty a zůstávají takřka konstantní.

3.2.3 Analýza výkazu zisku a ztráty společnosti ABC, a.s.

Tabulka 9 poskytuje přehled vybraných položek výkazu zisku a ztráty a jsou z ní odvozeny výsledky horizontální analýzy v Tabulka 10 a vývoje výsledku hospodaření v Graf 3.

Tabulka 9 Analýza výsledku hospodaření společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.

Položka VZZ	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby z prodeje výrobků a služeb	361 087	406 910	428 161	467 698	486 931
Tržby za prodej zboží	0	0	0	0	2 060
Výkonová spotřeba	219 992	247 579	284 683	333 150	367 656
Osobní náklady	81 390	89 036	101 542	104 004	85 554
Úpravy hodnot v provozní oblasti	8 110	8 144	11 841	11 717	11 174
Ostatní provozní výnosy	6 131	11 744	5 871	5 585	9 138
Provozní výsledek hospodaření	48 907	58 854	22 147	26 040	10 452
Finanční výsledek hospodaření	4 157	822	-25 105	-3 942	-4 747
Výsledek hospodaření před zdaněním	53 064	59 676	-2 958	22 098	5 705
Výsledek hospodaření za účetní období	42 392	48 314	-6 163	19 902	4 202
Čistý obrat za účetní období	371 631	419 736	448 769	473 455	498 775

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Tabulka 10 zachycuje změny ve výkazu zisku a ztráty vybraných položek pomocí horizontální analýzy. Celková horizontální analýza výkazu zisku a ztráty je součástí příloh na straně VI Příloha 6.

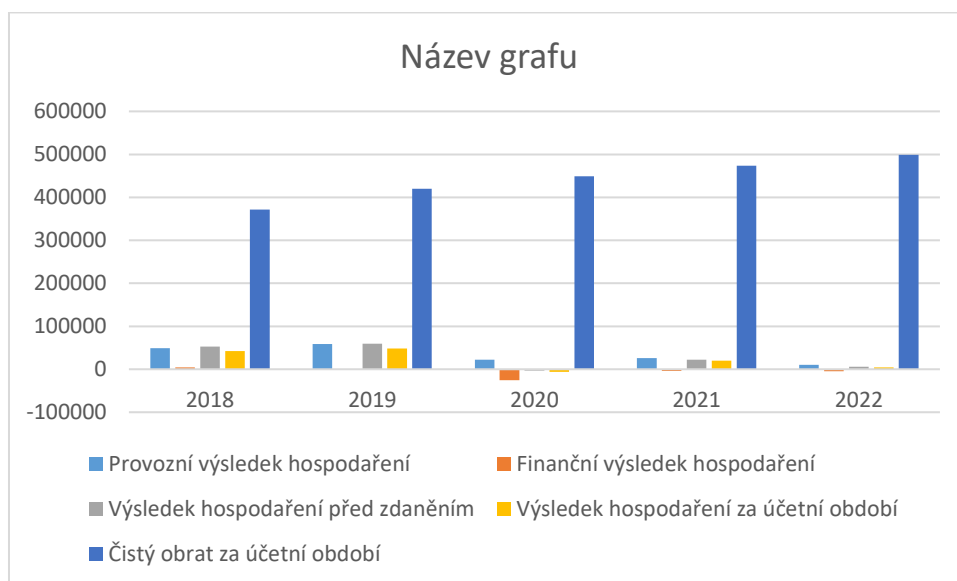
Tabulka 10 Horizontální analýza výsledku hospodaření společnosti ABC, a.s. v tis. Kč

Výkaz zisku a ztráty	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%	%
Tržby z prodeje výrobků a služeb	45 823	21 251	39 537	19 233	12,7	5,2	9,2	4,1
Tržby za prodej zboží	0	0	0	2 060	0,0	0,0	0,0	0,0
Výkonová spotřeba	27 587	37 104	48 467	34 506	12,5	15,0	17,0	10,4
Osobní náklady	7 646	12 506	2 462	-18 450	9,4	14,0	2,4	-17,7
Úpravy hodnot v provozní oblasti	34	3 697	-124	-543	0,4	45,4	-1,0	-4,6
Provozní výsledek hospodaření	9 947	-36 707	3 893	-15 588	20,3	-62,4	17,6	-59,9
Finanční výsledek hospodaření	-3 335	-25 927	21 163	-805	-80,2	-3154,1	-84,3	20,4
Výsledek hospodaření před zdaněním	6 612	-62 634	25 056	-16 393	12,5	-105,0	-847,1	-74,2
Výsledek hospodaření za účetní období	5 922	-54 477	26 065	-15 700	14,0	-112,8	-422,9	-78,9
Čistý obrát za účetní období	48 105	29 033	24 686	25 320	12,9	6,9	5,5	5,3

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Z Tabulka 10 je na zřejmé, že tržby z prodeje výrobků a služeb mají ve všech letech plynulou rostoucí tendenci. V roce 2022 se společnost rozhodla rozšířit sortiment o prodej zboží v rámci svého podnikání, avšak se nejedná o závratné tržby z jeho prodeje. Výkonová spotřeba se také zvyšuje, a to v důsledku příjmu nových či již rozpracovaných zakázek. Osobní náklady v roce 2020 zaznamenaly nárůst o 20 %, jelikož se společnost rozhodla zvýšit odměny zaměstnancům v době pandemické krize, poté se v roce 2022 snížily o 17,7 % na původní výši. Položka úpravy hodnot v provozní oblasti nevykazuje žádné nestandardní chování. Provozní výsledek hospodaření zaznamenal značný pokles v roce 2020 o 62,4 %, kdy společnost poskytla zaměstnancům velké odměny a zároveň měla nižší ziskovost zakázek. Prodej dceřiné společnosti se ztrátou 27 milionů se negativně promítl do finančního výsledku hospodaření, který v tomto důsledku roku 2020 klesl o 3154,1 %. Následující roky se společnost snaží ztrátu vyrovnat. V návaznosti na stejnou příčinu byl v roce 2020 výsledek hospodaření za účetní období záporný a klesl o 112,8 %. Čistý obrát za účetní obrát postupně roste a nevykazuje žádné kritické změny.

Graf 3 Analýza vývoje výsledku hospodaření společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Graf 3 zachycuje vývoj jednotlivých výsledků hospodaření v tisících korunách. Z grafu vyplývá, že první dva roky ze sledovaného období jsou všechny výsledky hospodaření téměř neměnné. Rostoucí trend je pouze u čistého obratu, který za celé sledované období nevykazuje pokles. Zásadní propad se projevil v roce 2020, kdy společnost prodala dceřinou společnost za pouhých 11 milionů, přičemž její pořizovací cena byla 38 milionů. Ztráta z prodeje způsobila pokles provozního výsledku hospodaření a záporný finanční výsledek hospodaření, který se společnosti zatím nepodařilo převést do kladných hodnot a v jeho důsledku klesl i výsledek hospodaření za účetní období.

Tabulka 11 Vertikální analýza nákladů společnosti ABC, a.s. v %.

Výkaz Zisku a ztráty	2018	2019	2020	2021	2022
	%	%	%	%	%
NÁKLADY	100	100	100	100	100
Provozní náklady	99,94	99,94	93,13	99,15	99,10
Výkonová spotřeba	52,61	52,66	49,06	69,20	61,21
Osobní náklady	19,46	18,94	17,50	21,60	14,24
Úpravy hodnot v provozní oblasti	1,94	1,73	2,04	2,43	1,86
Ostatní provozní náklady	2,26	3,21	2,59	1,15	3,11
Finanční náklady	0,06	0,06	6,87	0,85	0,90
Náklady vynaložené na prodané podíly	0,00	0,00	6,55	0,00	0,00
Nákladové úroky a podobné náklady	0,00	0,00	0,21	0,82	0,85
Ostatní finanční náklady	0,06	0,06	0,10	0,03	0,05

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Tabulka 11 poskytuje přehled složení podílů jednotlivých složek nákladů vůči celkovým nákladům. Náklady jsou rozděleny do dvou hlavních složek podle jejich podstaty. Provozní náklady tvoří značně největší podíl kolem 99 %, mírný úbytek podílu zaznamenaly v roce 2020 způsoben poklesem výkonové spotřeby o 6 % oproti roku 2019, za kterým zřejmě stojí menší spotřeba materiálu vynaloženého na rozpracované zakázky. Zastoupení osobních nákladů kleslo z 21,6 % v roce 2021 na 14,24 % podílu z celkových nákladů, jelikož v roce 2021 byly vyplaceny velké odměny. Ostatní položky provozních nákladů vykazují zanedbatelné změny. Finanční náklady se podílý jen nepatrným zastoupením na celkových nákladech, přesto zde byl zjevný nárůst v roce 2020, kdy výše podílu byla skoro 7 %. Za nárůstem stálo zvýšení nákladů vynaložených na prodané podíly, které se opět pojí s prodejem společnosti.

Tabulka 12 Horizontální analýza nákladů společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.

Výkaz zisku a ztráty	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%	%
Výkonová spotřeba	27 587	37 104	48 467	34 506	12,54	14,99	17,02	10,36
Osobní náklady	7 646	12 506	2 462	-18 450	9,39	14,05	2,42	-17,74
Úpravy hodnot v provozní oblasti	34	3 697	-124	-543	0,42	45,40	-1,05	-4,63
Ostatní provozní náklady	5 625	-58	-9 477	13 117	59,48	-0,38	-63,08	236,47
Náklady vynaložené na prodané podíly	0	38 000	-38 000	0	0,00	0,00	-100,00	0,00
Nákladové úroky a podobné náklady	-9	1 234	2 715	1 137	-100,00	0,00	220,02	28,79
Ostatní finanční náklady	13	348	-443	142	5,26	133,85	-72,86	86,06

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

V Tabulka 12 je provedena horizontální analýza nákladů. Výkonová spotřeba zaznamenala postupný nárůst, to znamená, že společnost je schopna plnit své zakázky, avšak by společnost měla dbát na optimalizaci cen vstupů, jelikož rostoucí výkonová spotřeba má dopad na snížení přidané hodnoty. Osobní náklady vzrostly díky investici do pracovní síly v podobě poskytnutí odměn o 14 % v roce 2020, avšak 2022 klesly o 17,74 % na svou běžnou úroveň. Absolutní odpis nákladů vynaložených na prodané podíly, byl způsoben prodejem společnosti, jejíž nákupní cena byla 38 milionů. Úpravy hodnot v provozní oblasti stouply a následně klesly z důvodu odpisu nedobytných pohledávek. Společnost by měla investovat do výše odpisů, aby držela hodnotu dlouhodobých aktiv.

Tabulka 13 Vertikální analýza výnosů společnosti ABC, a.s. v %.

Výkaz Zisku a ztráty	2018	2019	2020	2021	2022
	%	%	%	%	%
VÝNOSY	100	100	100	100	100
Provozní výnosy	98,83	99,75	96,76	99,96	99,87
Tržby z prodeje výrobků a služeb	95,59	94,31	94,18	97,63	95,87
Tržby za prodej zboží	0,00	0,00	0,00	0,00	0,41
Ostatní provozní výnosy	1,62	2,72	1,29	1,17	1,80
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0,04	0,08	0,21	0,17	0,01
Tržby z prodeje materiálu	1,35	2,24	0,78	0,71	1,73
Jiné provozní výnosy	0,24	0,41	0,30	0,28	0,06
Finanční výnosy	1,17	0,25	3,24	0,04	0,13
Výnosy z ostatního DFM	0,00	0,00	0,55	0,00	0,00
Výnosové úroky a podobné výnosy	0,10	0,22	0,06	0,03	0,12
Ostatní finanční výnosy	0,01	0,03	0,16	0,004	0,004

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Tabulka 13 poskytuje výsledky vertikální analýzy výnosů. Opět jsou výnosy rozděleny na dvě kategorie podle činnosti, které se týkají. Provozní výnosy se podílejí na celkových výnosech majoritní částí, zhruba 99 %. Pokles byl zaznamenán v roce 2020 konkrétně propadem položky tržeb z prodeje materiálu, která klesla oproti roku 2019 o 1,46 % podílu z celkových výnosů. Tento pokles byl vyrovnán nárůstem finančních výnosů v roce 2020, které z 0,25 % stouply na 3,24 %. Příčinou nárůstu výnosů z podílů byl prodej dceřiné společnosti za 11 milionů. Ostatní výnosové položky nezaznamenávají žádné výjimečné události.

Tabulka 14 Horizontální analýza výnosů společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.

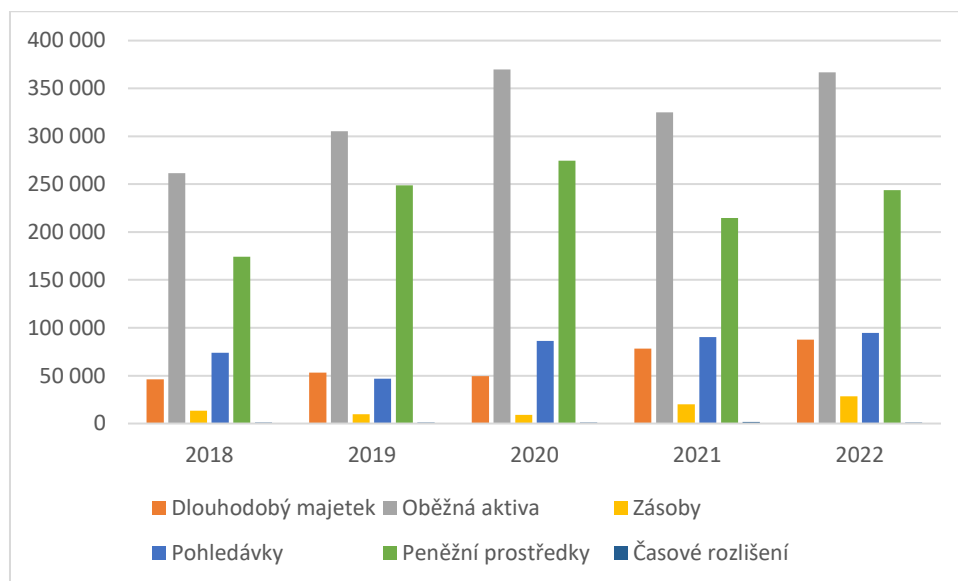
Výkaz zisku a ztráty	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%	%
Tržby z prodeje výrobků a služeb	45 823	21 251	39 537	19 233	12,69	5,22	9,23	4,11
Tržby za prodej zboží	0	0	0	2 060	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní provozní výnosy	5 613	-5 873	-286	3 553	91,55	-50,01	-4,87	63,62
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	196	612	-120	-758	146,27	185,45	-12,74	-92,21
Tržby z prodeje materiálu	4 553	-6 097	-142	5 359	89,24	-63,15	-3,99	156,88
Jiné provozní výnosy	864	-388	-24	-1 048	96,54	-22,06	-1,75	-77,80
Výnosy z ostatního DFM	0	2 500	-2 500	0	0,00	0,00	100,00	0,00
Výnosové úroky a podobné výnosy	553	-674	-121	473	140,36	-71,17	-44,32	311,18
Ostatní finanční výnosy	116	598	-713	1	610,53	442,96	-97,27	5,00

Zdroj: Výroční zpráva společnosti ABC, a.s. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Tabulka 14 zachycuje horizontální analýzu výnosů společnosti ABC, a.s. ve sledovaném období 2018–2022. Společnost vykazuje stále rostoucí tržby, to značí její konkurenční schopnost získávání nových zakázek a tvorbu příjmů. Ostatní provozní výnosy sice klesly, ale nijak zásadně tím společnost nebyla ovlivněna.

3.2.4 Přehled složení aktiv konkurenční společnosti XYZ, s.r.o.

Graf 4 Složení aktiv konkurenční společnosti XYZ, s.r.o. v tis. Kč.

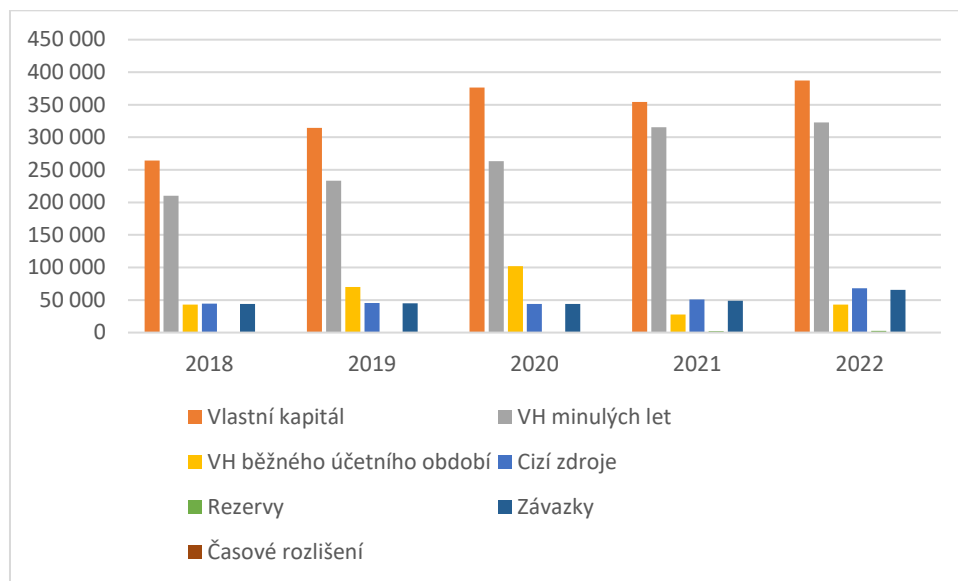

Zdroj: Výroční zpráva společnosti XYZ, s.r.o. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Společnost XYZ, s.r.o. vykazuje z Graf 4 za sledované období vyšší hodnoty celkových aktiv. Velký rozdíl v rozložení podílu jednotek a téměř v grafu neviditelných hodnot dosahuje časového rozlišení. Zásoby dosahují značně nižších hodnot, a to z důvodu nepředzásobení v době pandemické krize a jejich rychlejšímu obratu do spotřeby. Pohledávky jsou ve společnostech vyjma posledního roku takřka stejné. Opět v pohledávkách najdeme větší zastoupení těch krátkodobých oproti dlouhodobým. Dlouhodobý majetek za sledované období vykazuje značný nárůst, zatímco dlouhodobý majetek druhé společnosti vykazuje klesající hodnoty. Rostoucí trend v prvních třech letech zaznamenala oběžná aktiva, ve kterých má největší podíl zastoupení položka peněžních prostředků. Peněžní prostředky způsobily pokles oběžných aktiv v roce 2021, přesto v dalších letech opět zaznamenaly nárůst. Z analýzy aktiv je očividné, že společnost XYZ, s.r.o. si jsou strukturou a velikostí podobné, přesto bude pravděpodobně vykazovat lepší hodnoty likvidity.

3.2.5 Přehled složení pasiv konkurenční společnosti XYZ, s.r.o.

Graf 5 Složení pasiv konkurenční společnosti XYZ, s.r.o. v tis. Kč.

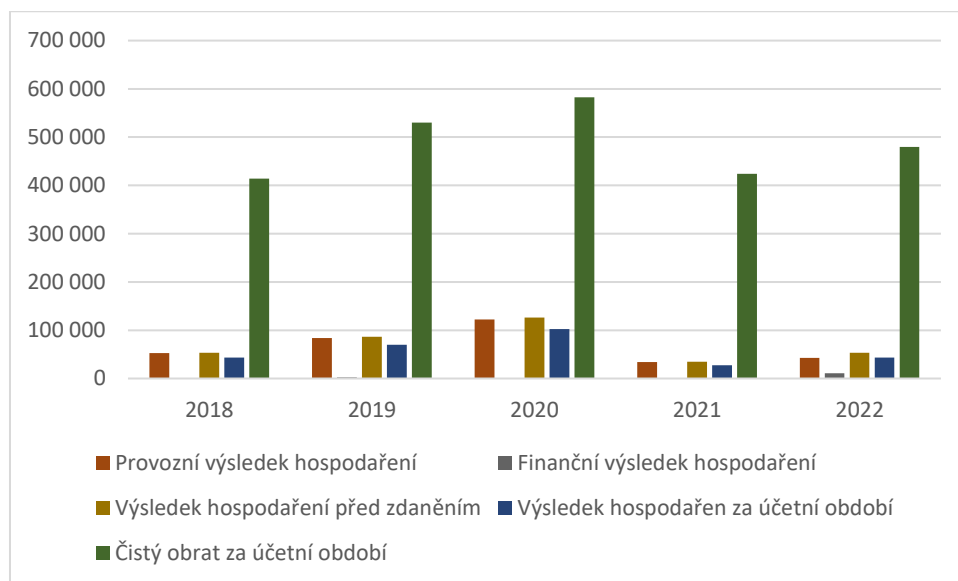

Zdroj: Výroční zpráva společnosti XYZ, s.r.o. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Graf 5 zaznamenal stav jednotlivých vybraných položek pasiv. První zásadní rozdíl je hned ve výši vlastního kapitálu, který kromě mírného poklesu v roce 2021 stále roste a dosahuje velkých částek. Velký podíl na tom má výsledek hospodaření minulých let, který vykazuje značný nerozdělený zisk. Značný rozdíl je způsoben ve formě podnikání, jelikož společnost ABC, a.s. je akciovou společností, a tudíž vyplácí dividendy z nerozděleného zisku, zatímco XYZ, s.r.o. je společností s ručením omezeným. Vysoký výsledek hospodaření minulých let, může být držen ve vysokých hodnotách i z důvodu požití jeho části jako určitou formu rezervy. To by vysvětlilo nízký stav rezerv. Rozdíl je i v zastoupení cizích zdrojů, kdy společnost XYZ, s.r.o. nepoužívá pro financování svých aktivit cizí zdroje v takovém množství. Časové rozlišení je za celé sledované období nulové. To může naznačovat, že společnost má stabilní a vyváženou finanční situaci.

3.2.6 Přehled výkazu zisku a ztráty konkurenční společnosti XYZ, s.r.o.

Graf 6 Složení výkazu zisku a ztráty konkurenční společnosti XYZ, s.r.o. v tis. Kč.

Zdroj: Výroční zpráva společnosti XYZ, s.r.o. (Justice, 2024), vlastní zpracování

Za první zajímavý úkaz z Graf 6, lze považovat finanční výsledek hospodaření, který je v letech 2018 až 2021 velmi nízký, v grafu až neviditelný a je tvořen pouze výnosovými úroky. Rok 2020 může být považován za nejlepší z analyzovaného období. Poté společnost zaznamenala značný pokles čistého obratu, který v roce 2022 opět roste. Výkonová spotřeba ve společnosti ABC, a.s. se podílí v průměru 65 % na celkovém obratu a v XYZ, s.r.o. 55 %. Osobní náklady v obou společnostech se zásadně neliší, v průměru za celých 5 let činí jejich rozdíl 6 %. Přesto společnost XYZ, s.r.o. vykazuje výrazně vyšší provozní výsledek hospodaření.

3.3 Bilanční pravidla

Tabulka 15 zachycuje výsledky poměru mezi dlouhodobými finančními zdroji a dlouhodobým majetkem.

Tabulka 15 Aplikace zlatého pravidla financování

(VK+ DZ) /DM = (%)	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	229 %	214 %	7 %	39 %	52 %
XYZ, s.r.o.	578 %	596 %	769 %	457 %	445 %

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Z hodnot v vyplývá, že společnost XYZ, s.r.o. výhradně používá dlouhodobých zdrojů pro financování dlouhodobého majetku. Dlouhodobé zdroje jsou však nákladnější a dražší. Zatímco společnost ABC, a.s. používá k financování dlouhodobé zdroje hlavně v letech 2018 a 2019, poté hodnoty klesly a společnost přešla na financování dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji. Ideální poměr by měl být udržován 1:1 dlouhodobých a krátkodobých zdrojů.

Tabulka 16 má vypovídací hodnotu o dodržení pari pravidla, kdy dlouhodobý majetek a vlastní kapitál mají být 1:1

Tabulka 16 Aplikace pari pravidla

DM/VK = (%)	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	44 %	47 %	1572 %	266 %	200 %
XYZ, s.r.o.	18 %	17 %	13 %	22 %	23 %

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Aby bylo pravidlo dodrženo hodnota vlastního kapitálu by měla být ve stejné výši jako dlouhodobý majetek. Ani jedna ze společností pravidlo nedodržuje. Nízké hodnoty podniku XYZ, s.r.o. vypovídají, že hodnota vlastního kapitálu převyšuje hodnotu dlouhodobého majetku. Naopak vysoké hodnoty podniku ABC, a.s. v letech 2020–2022 signalizují nízký podíl vlastního kapitálu a vysoké hodnoty dlouhodobého majetku.

Tabulka 17 informuje o poměru cizího a vlastního kapitálu ve společnosti.

Tabulka 17 Aplikace pravidla vyrovnávání rizik

CK/VK = (%)	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	41 %	38 %	6394 %	807 %	1007 %
XYZ, s.r.o.	17 %	14 %	12 %	14 %	18 %

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Vlastní kapitál by měl být v ideálním případě vyšší nebo roven cizím zdrojům. Ve společnosti XYZ, s.r.o. vlastní kapitál výrazně převyšuje cizí zdroje, tím podnik pravidlo splňuje, avšak není to pro společnost výhodné, z důvodu vyšší ceny vlastních zdrojů. Pravidlo je dodrženo i ve společnosti ABC, a.s., ale pouze v prvních dvou letech, poté společnost prodala dceřinou společnost se ztrátou což způsobilo, že výsledek hospodaření klesl, tím klesl i vlastní kapitál, který cizí zdroje jednoznačně převýšily.

3.3.1 Analýza rozdílových ukazatelů

Tabulka 18 popisuje výsledky hodnot čistého pracovního kapitálu vypočítaných podle vzorce (3).

Tabulka 18 Čistý pracovní kapitál v celých tis. Kč.

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	140 853	143 826	-43 276	-17 276	5 196
XYZ, s.r.o.	220 753	263 596	329 475	279 538	304 277

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Výpočet čistého pracovního kapitálu je tvořen oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Z výsledných hodnot je patrné, že společnost XYZ, s.r.o. vykazuje vysoký čistý pracovní kapitál po celé sledované období a je tak schopna hradit své závazky z oběžných aktiv, bez nutnosti prodeje dlouhodobého majetku. Pokles nastal v roce 2021, kdy došlo ke snížení peněžních prostředků a zároveň k nárůstu krátkodobých závazků. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2020, kdy klesly krátkodobé závazky z obchodních vztahů a oběžná aktiva výrazně stoupla z důvodu nárůstu pohledávek. Společnost ABC, a.s. již takové skvělé výsledky nevykazuje. Rostoucí tendenci měl ukazatel pouze první dva roky, poté rapidně klesl. Naznačuje to, že část stálých aktiv je financována krátkodobými zdroji. Krátkodobé závazky v roce 2020, kdy došlo k poklesu, výrazně stouply, to je znázorněno i v horizontální analýze pasiv. V roce 2020 vykazovala společnost i záporný výsledek hospodaření. Poslední rok již ABC, a.s. eviduje kladné hodnoty, za čím může stát nárůst krátkodobých pohledávek.

Tabulka 19 vyjadřuje výsledky dostupnosti čistých pohotových prostředků. Ukazatel byl spočítán podle vzorce (4).

Tabulka 19 Čisté pohotové prostředky

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	54 768	73 824	-136 571	-147 150	-221 051
XYZ, s.r.o.	133 318	207 003	234 015	169 394	181 230

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Ukazatel vyjadřuje rychlou proměnu prostředků na hotovost. Společnost XYZ, s.r.o. nevykazuje žádné kritické hodnoty, které by ji přivedly do záporných čísel. Naopak společnost ABC, a.s. od roku 2020 snížila stav peněžních prostředků na bankovních účtech, které zapříčinily záporné hodnoty. Společnost by tak nebyla schopna splatit své krátkodobé závazky pomocí peněžních prostředků.

Tabulka 20 znázorňuje výsledky ukazatele čistě peněžně pohledávkového fondu, který byl spočítán podle vzorce (5).

Tabulka 20 Čistý peněžně pohledávkový fond v celých tis. Kč.

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	122 291	126 963	-61 242	-51 285	-19 217
XYZ, s.r.o.	207 268	253 881	320 435	259 597	275 780

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Do čistě peněžně pohledávkového fondu je zahrnuta ta část oběžných aktiv, která nezahrnuje zásoby a nelikvidní pohledávky. Z Tabulka 20 lze vyčíst, že společnost XYZ, s.r.o. dosahovala kladných výsledků a nemá tak problém s likviditou. Naopak společnost ABC, a.s. vykazovala kladné hodnoty pouze v letech 2018 a 2019. Od roku 2020 nabývá záporných hodnot. Příčinou je pokles peněžních prostředků, konkrétně peněz na bankovních účtech, které byly použity na vyplacení podílů. Společnost by tak nebyla schopna uhradit své závazky z dostupných přeněžných prostředků.

Tabulka 21 poukazuje na vývoj přidané hodnoty ve společnostech vypočtených podle vzorce (6).

Tabulka 21 Přidaná hodnota v celých tis. Kč.

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	141 733	159 372	144 683	141 723	116 706
XYZ, s.r.o.	166 104	220 444	271 151	188 915	201 888

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Přidaná hodnota poskytuje informace o tom, jak velkou marži přidávají společnosti svým produktům a službám. Vývoj přidané hodnoty je v obou společnostech kladný po celou dobu sledovaného období. Růst hodnoty přidané hodnoty naznačuje schopnost společnosti generovat zisk z prodeje a efektivně využívat své zdroje. ABC, a.s. zaznamenala mírný pokles v roce 2022, který je zapříčiněn tvorbou partnerských společností a nárůstem výkonové spotřeby, jinak byl její vývoj konstantní. XYZ, s.r.o. vykazuje pokles v roce 2021 kdy došlo k poklesu tržeb oproti předchozímu roku o 27 %. Jinak z počátku byla hodnota ukazatele rostoucí. Společnost XYZ, s.r.o. vykazuje vyšší přidanou hodnotu a lze konstatovat, že je to způsobeno především vyšší hodnotou tržeb z prodeje výrobků a služeb a nulovou aktivací.

3.4 Analýza poměrových ukazatelů

3.4.1 Ukazatel likvidity

Tabulka 22 pojímá výsledky okamžité likvidity vypočítané podle vzorce (18).

Tabulka 22 Okamžitá likvidita

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	2,44	2,97	0,40	0,05	0,09
XYZ, s.r.o.	4,26	5,97	6,77	4,73	3,90

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Vypočtené hodnoty ukazatele by se měly optimálně pohybovat v rozmezí 0,2 – 0,4. K tomu má nejbližší společnost ABC, a.s., která v roce 2020 dosáhla hodnoty 0,4. Po roce 2020 jsou hodnoty nezvykle nízké, jelikož došlo k nárůstu krátkodobých závazků. Klesající hodnoty mohou značit problémy s krátkodobou platební schopností. Hodnoty společnosti XYZ, s.r.o. přesahují doporučené hodnoty z důvodu velkého množství peněžních prostředků. Z počátku společnost udržuje rostoucí trend, který po roce 2020 nabral opačný směr a začal klesat. Způsobeno to může být poklesem peněžních prostředků a zvýšením krátkodobých závazků.

Tabulka 23 informuje o výsledcích pohotové likvidity, které jsou vypočteny podle vzorce (19).

Tabulka 23 Pohotová likvidita

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	4,21	4,39	0,73	0,67	0,92
XYZ, s.r.o.	6,07	7,10	8,91	6,72	5,41

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Výpočty pohotové likvidity Tabulka 23 v sobě nezahrnují zásoby, jakožto nejméně likvidní složku. Hodnoty se doporučují udržovat kolem 1. Nejbližší se k doporučené výši blíží firma ABC, a.s., která v roce 2022 dosahuje hodnoty 0,92. XYZ, s.r.o. opět vykazuje vysoké hodnoty nad optimální výši a její pohotová likvidita není ohrožena. Nejhorší výsledek 0,67 je zachycen v roce 2020 u společnosti ABC, a.s., i přesto je firma schopna dostát svých závazků při eliminaci zásob.

Tabulka 24 obsahuje vývoj běžné likvidity vypočtené podle vzorce (20).

Tabulka 24 Běžná likvidita

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	4,70	4,84	0,81	0,89	1,02
XYZ, s.r.o.	6,40	7,33	9,13	7,16	5,87

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Tabulka 24 zachycuje výpočet běžné likvidity, jejíž optimální hodnoty jsou v rozmezí 1,5 – 2,5. Hodnoty ani jedné z firem se v tomto rozmezí nepohybují. XYZ, s.r.o. udržuje hodnoty stále vysoko v rozmezí 5,87 - 9,13. Společnost je schopna pokrýt své krátkodobé závazky oběžnými aktivy. Hodnoty ABC, a.s. jsou opět nízké, kdy nejhorší hodnota 0,81 z roku 2020

byla z důvodu velkého nárůstu krátkodobých závazků. Společnost tak může mít potencionální problém s pokrytím krátkodobých závazků.

3.4.2 Ukazatele rentability

Tabulka 25 zachycuje výsledky zhodnocení investovaného kapitálu společností vypočteny dle vzorce (7).

Tabulka 25 Rentabilita investovaného kapitálu ROCE

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	24,20 %	25,00 %	<0 %	40,54 %	15,02 %
XYZ, s.r.o.	19,90 %	27,14 %	33,19 %	9,73 %	13,61 %

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Jsou-li hodnoty rentability investovaného kapitálu kladné, investovala společnost svůj kapitál účinně. Obě společnosti dobře investovaly své dlouhodobé zdroje za účelem výnosnosti. Jinak řečeno dlouhodobý kapitál se transformoval do provozního zisku. Výjimkou je rok 2020, kdy kapitál společnosti ABC, a.s. je nevýnosný a tím hodnoty ukazatele menší než 0. Zápornou hodnotu zapříčinil záporný EBIT a podstatné snížení vlastního kapitálu.

Vývoj rentability aktiv je interpretován v Tabulka 26. Výsledky byly vypočteny na základě vzorce (8).

Tabulka 26 Rentabilita aktiv ROA

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	20,38 %	21,58 %	-0,62 %	11,74 %	3,41 %
XYZ, s.r.o.	17,26 %	24,00 %	29,99 %	8,64 %	11,74 %

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Kladné hodnoty signalizují výnosnost investovaných prostředků z vlastních i cizích zdrojů do aktiv. Společnost XYZ, s.r.o. do roku 2020 zaznamenala rostoucí trend, který poté náhle klesl o celých 21,35 %, z příčiny poklesu celkových aktiv. Opět v roce 2020 zaznamenala společnost ABC, a.s. záporné hodnoty z důvodu již zmiňovaného záporného výsledku hospodaření v daném roce. Obecně není výkonnost společností ohrožena. V porovnání s úrokovou mírou, za kterou jsou v průměru úročeny firemní úvěry, a která by měla být nižší než hodnota ukazatele ROA lze konstatovat, že společnost XYZ, s.r.o. toto pravidlo dodržuje. Úroková míra společnosti ABC, a.s. činí v průměru 7,5 %, načež lze podotknout, že optimálního stavu bylo dosaženo v letech 2018, 2019 a 2022. Za roky 2020 a 2022 se hodnoty ROA nachází pod výší úrokové míry a společnost by měla do budoucna vyvinout tlak na provozní výkonnost.

Hodnoty rentability vlastního kapitálu jsou vypočteny v Tabulka 27 podle vzorce (9).

Tabulka 27 Rentabilita vlastního kapitálu ROE

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	23,29 %	24,12 %	-144,91 %	82,77 %	14,82 %
XYZ, s.r.o.	16,31 %	22,22 %	27,13 %	7,80 %	11,15 %

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Z hodnost je jednoznačné, že ve společnosti ABC, a.s. došlo k výraznému výkyvu v roce 2020. Za hodnotou -144,91 % stojí záporný EAT a snížení vlastního kapitálu. V ostatních letech jsou hodnoty kladné a vložený kapitál do společnosti přináší výnosy. To lze konstatovat i pro XYZ, s.r.o., kde jsou kladné hodnoty ve všech letech. Nejnižší kladnou hodnotu vykazuje rok 2021, ve kterém společnost eviduje nejnižší EAT z celého sledovaného období.

Tabulka 28 a Tabulka 29 mají takřka stejnou vypovídající hodnotu, ale odlišují se v čitateli. Pro výpočet hodnot byl použit vzorec (10) a (11).

Tabulka 28 Rentabilita tržeb EAT ROS

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	11,74 %	11,87 %	-1,44 %	4,26 %	0,86 %
XYZ, s.r.o.	10,56 %	13,29 %	17,68 %	6,57 %	9,37 %

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Tabulka 29 Rentabilita tržeb EBIT

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	14,70 %	14,67 %	-0,40 %	5,57 %	2,21 %
XYZ, s.r.o.	13,05 %	16,44 %	21,84 %	8,31 %	11,61 %

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Následně budou popsány výsledky rentability tržeb z Tabulka 28. Hodnoty společnosti XYZ, s.r.o. v letech 2018–2020 rostou, jelikož rostou hodnoty jak tržeb, tak čistého zisku. Poté přišel pokles způsoben snížením hodnoty u obou položek. Kdy základní složka tržeb je tvořena tržbami z prodeje výrobků a služeb. Konkurenční společnost XYZ, s.r.o. po celé období vykazuje zisk. Zápornou hodnotou disponuje druhá společnost ABC, a.s. v roce 2020, a to i přestože tržby oproti předchozímu roku stouply. Příčinou poklesu je výsledek hospodaření, který se v daný rok nachází pod hranicí nuly. V ostatních letech opět společnost generuje zisk.

3.4.3 Ukazatel zadluženosti

Následující Tabulka 30 zachycuje celkovou zadluženost společností vypočítanou podle vzorce (21).

Tabulka 30 Celková zadluženost

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	28,95 %	27,41 %	98,04 %	87,92 %	90,24 %
XYZ, s.r.o.	14,37 %	12,64 %	10,47 %	12,54 %	14,99 %

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Pro celkovou zadluženost neexistují žádné doporučené hodnoty. V letech 2019 a 2021 společnost ABC, a.s. používá k financování své činnosti kolem 28 % cizího kapitálu a 72 % vlastních zdrojů. V nadcházejících letech enormně stouply hodnoty a společnost financuje svou činnost výhradně cizími zdroji. Za nárůstem stojí vydání dluhopisů a tím nárůst krátkodobých závazků. XYZ, s.r.o. preferuje financování vlastními zdroji, které jsou však dražší. Podnik celkovou zadluženost udržuje téměř ve stejných hodnotách. Mírný pokles byl způsoben nárůstem celkových aktiv v roce 2020, konkrétně nárůstem peněžních prostředků.

Tabulka 31 vykazuje hodnoty samofinancování, které jsou spočteny podle vzorce (22).

Tabulka 31 Koeficient samofinancování

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	0,70	0,72	0,02	0,11	0,09
XYZ, s.r.o.	0,86	0,87	0,90	0,87	0,85

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Doporučené hodnoty koeficientu samofinancování by se měly pohybovat kolem 1 a jedná se o financování vlastními zdroji. Není divu, že společnost XYZ, s.r.o. dosahuje takřka ideálních hodnot, protože k financování své činnosti využívá převážně vlastní zdroje a její hodnoty jsou skoro neměnné. Naopak ABC, a.s. je optimální hodnotě nejbližší v letech 2018 a 2019, poté přešla na financování zásadně cizími zdroji, což naznačuje závislost na cizím kapitálu a potenciální riziko finanční nestability. Tento ukazatel lze považovat za doplňkový k ukazateli celkové zadluženosti.

Výsledky ukazatele úrokového krytí jsou zachyceny v (23).

Tabulka 32 Úrokové krytí

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	5897,00	0,00	-1,40	6,60	2,12
XYZ, s.r.o.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Z výsledků je zjevné, že hodnoty podniku XYZ, s.r.o. po celé sledované období jsou rovny 0. Tím lze říct, že společnost neviduje ve výkazu zisku a ztráty žádné nákladové úroky. Společnost má velmi konzervativní a opatrný přístup k zadlužení. Doporučuje se, aby hodnota ukazatele neklesla pod úroveň 3. Nulové nákladové úroky eviduje i společnost ABC, a.s., v roce 2019. V ostatních letech jsou hodnoty velmi rozdílné. Nejvyšší hodnota nabývá v roce 2018, kdy hodnota nákladových úroků dosahuje pár tisíců a EBIT je druhý nejvyšší. Rok

2020 zaznamenal nejhorší výsledek -1,40, kdy EBIT je záporný, nákladové úroky v řádech milionů a podnik tak není schopen hradit náklady plynoucí z cizího kapitálu pomocí provozních výnosů. Poslední dva roky, lze tvrdit, že jsou výsledky v normálu a provozu schopné.

Tabulka 33 pojímá hodnoty ziskového účinku finanční páky ve společnostech vypočteny na základě vzorce (24).

Tabulka 33 Ziskový účinek finanční páky

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	1,43	1,38	111,90	7,78	5,90
XYZ, s.r.o.	1,17	1,14	1,12	1,14	1,18

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

V obou případech jsou hodnoty vyšší než 1 a tedy účinek finanční páky má pozitivní dopad na rentabilitu vlastního kapitálu.

3.4.4 Ukazatel aktivity

Tabulka 34 informuje o vývoji hodnot obratu celkových aktiv, které byly spočítány podle vzorce (12).

Tabulka 34 Obrat celkových aktiv

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	1,41	1,51	1,56	2,13	1,57
XYZ, s.r.o.	1,34	1,46	1,51	1,04	1,02

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Obrat celkových aktiv má z počátku v obou společnostech rostoucí tendenci. ABC, a.s. zaznamenala nárůst obrátek v roce 2021, kdy celková aktiva proti jiným letům klesla a tržby z prodeje stouply. V následujícím roce hodnota ukazatele opět klesla a udržuje normu jako v předchozích letech. XYZ, s.r.o. Vykazuje nejlepší hodnotu 1,51 v roce 2020, ke které vedl nárůst tržeb. Od toho roku společnost vykazuje klesající trend. Hodnota uspokojivého výsledku by měla být vyšší než 1, což obě společnosti po celé období splňují.

Tabulka 35 vyjadřuje vývoj hodnot obratu dlouhodobých aktiv vypočítaných podle vzorce (13)

Tabulka 35 Obrat dlouhodobých aktiv

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	4,57	4,45	6,47	7,34	8,80
XYZ, s.r.o.	8,91	9,87	12,86	5,40	5,31

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Výsledky ukazují kolikrát se dlouhodobý majetek obrátí v tržbách za rok. Nejvyšší hodnotu 12,86 vykazuje podnik XYZ, s.r.o., kterému v daném roce, klesl dlouhodobý majetek a zároveň eviduje největší nárůst tržeb z celého sledovaného období. Hodnota ukazatele v roce 2020 znamená, že každá koruna z dlouhodobého majetku dokáže vyprodukovat cca 12,86 Kč

tržeb. ABC, a.s. eviduje růst tržeb a od roku 2020 téměř neměnný dlouhodobý majetek, proto jsou její hodnoty rostoucího rázu.

Tabulka 36 pojímá hodnoty vývoje obratu zásob vypočítaných podle vzorce (14)

Tabulka 36 Obrat zásob

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	19,74	24,72	24,08	13,88	20,39
XYZ, s.r.o.	30,58	54,20	70,23	21,16	16,35

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Vypovídající hodnoty signalizují, kolikrát je každá položka zásob prodaná a přijatá zpět na sklad. V roce 2021 podnik ABC, a.s. dochází k poklesu o 10,2, kdy se společnost předzásobila v důsledku Covid-19 a válečné situace na Ukrajině. Podnik XYZ, s.r.o. má zcela odlišný vývoj a v prvních třech letech dosahuje 2x až 3x vyšších hodnot, jelikož vlastní malé množství zásob. Ty v roce 2021 stouply a zároveň se snížili jeho tržby, proto klesl i počet obrátek. Lze říct, že oba podniky nedisponují nadbytečnými zásobami, které by zbytečně vázaly jeho finanční prostředky.

Tabulka 37 zachycuje vývoj hodnot doby obratu zásob k jehož výpočtu byl použit vzorec (15)

Tabulka 37 Doba obratu zásob ve dnech

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	18	15	15	26	18
XYZ, s.r.o.	12	7	5	17	22

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Hodnoty představují počet dní, po které jsou zásoby v podniku vázány do fáze spotřeby nebo prodeje. Nejnižší hodnota 5 dní v podniku XYZ, s.r.o. způsobena nárůstem pohledávek, díky kterým vedlo k vyšší spotřebě zásob a zároveň nárůstu tržeb. Nízká hodnota signalizuje možné ohrožení prodeje z důvodu výpadku zásob, zároveň nízké hodnoty představují efektivnější využití zásob. ABC, a.s. v roce 2021, kdy došlo, k již zmiňovanému předzásobení a nárůstu tržeb, trvalo přeměnit zásoby do peněžní formy 26 dní.

Tabulka 38 informuje o vývoji doby obratu pohledávek, která je vypočtena podle vzorce (16)

Tabulka 38 Doba obratu pohledávek ve dnech

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	66	46	63	73	146
XYZ, s.r.o.	65	32	49	77	73

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Čím delší je časový interval tím déle poskytuje firma bezplatný úvěr odběratelům. Hodnoty v obou případech nevykazují rovnoměrný růst či pokles. Nejnižší hodnoty jsou v obou společnostech v roce 2019, kdy vyvinuly nátlak na odběratele a rychleji inkasují pohledávky. Roku 2022 stouply společnosti ABC, a.s. krátkodobé pohledávky, které navýšily dobu obratu na 146 dní. Společnost v rámci konkurenčních výhod a získání nových zakázek prodloužila u některých pohledávek dobu splatnosti.

Tabulka 39 vykazuje výsledky obchodního deficitu, který byl spočítán podle vzorce (17)

Tabulka 39 Obchodní deficit

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	27	13	-131	-48	-32
XYZ, s.r.o.	25	1	24	35	22

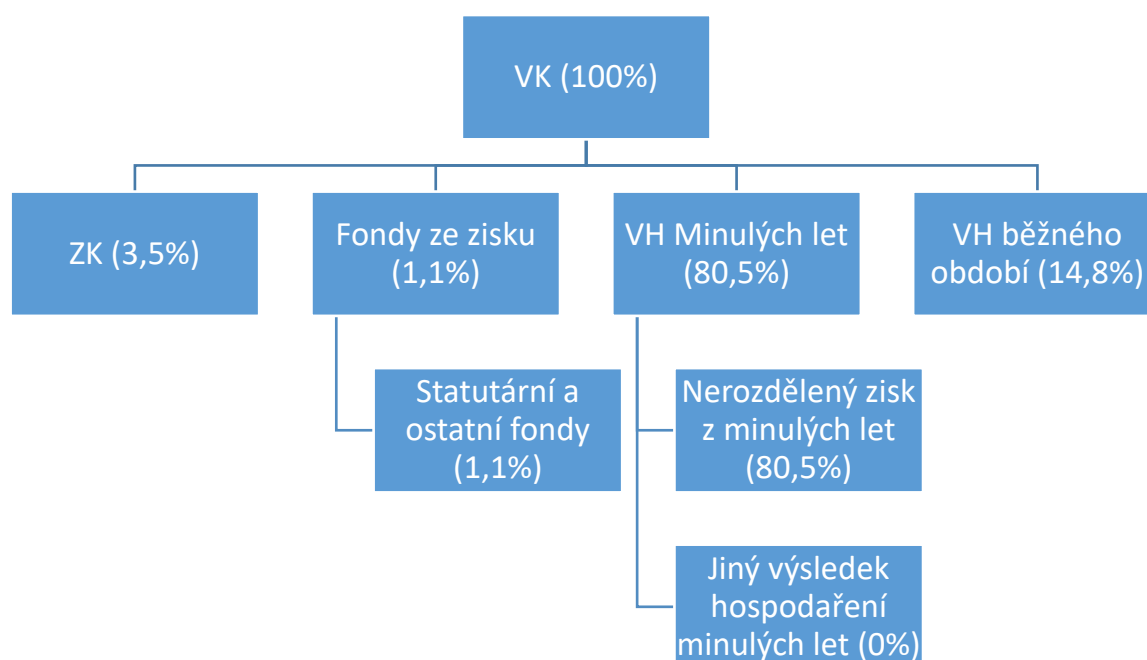
Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Kladné výsledky obchodního deficitu ve společnosti XYZ, s.r.o. a prvních dvou letech v podniku ABC, a.s. vypovídají, že společnosti hradí své závazky dřív, než inkasují pohledávky. Tím společnosti poskytují bezplatný úvěr svým odběratelům, což pro ně není výhodné. V letech 2020–2022 využívá společnost ABC, a.s. bezúročné financování poskytované od svých dodavatelů, což je pro ni pozitivní. Je důležité sledovat vývoj tohoto ukazatele a jeho dopad na dostupnost hotovosti.

3.5 Pyramidové soustavy ukazatelů

Schéma 2 zachycuje složení vlastního kapitálu společnosti ABC, a.s. v roce 2022

Schéma 2 Rozklad Du – Pont společnosti ABC, a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

V roce 2022 největší podíl na složení vlastního kapitálu má výsledek hospodaření minulých let, který vzniká na základě nerozděleného zisk z minulých let. V podobném zastoupení je tvořen i vlastní kapitál konkurenční společnosti XYZ, s.r.o. Výsledek hospodaření minulých let je zastoupen 83,3 % a výsledek hospodaření běžného období 11,2 %. Zbytek je téměř rovnoměrně rozložen v základním kapitálu a fondech ze zisku.

3.6 Bonitní modely

Tabulka 40 zahrnuje informace o vývoj Kralickova Quicktestu bonity, která se skládá z několika rovnic a k výpočtu byly použity vzorce (29) (30) (31) (32).

Tabulka 40 Kralickův Quicktest

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	8	8	5	4	2
XYZ, s.r.o.	7	8	8	6	7

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Výsledky Kralickova testu nabývají skvělých výsledků v obou společnostech. Jedinou výjimkou je rok 2022 v podniku ABC, a.s., kdy se podnikové hodnoty pohybují na území šedé zóny. V tento rok lze říct, že měla společnost lehké potíže s bonitou. XYZ, s.r.o. si udržuje prosperující hodnoty po celé období a tím spadá do pásma bonity.

3.7 Bankrotní modely

Tabulka 41 a Tabulka 42 pojímají výsledky Tafflerova modelu, který posuzuje možnost bankrotu společnosti. K výpočtu byl použit vzorec (26) a (27)

Tabulka 41 Tafflerův model základní

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	1	1	0	0	0
XYZ, s.r.o.	2	2	3	1	1

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Tabulka 42 Tafflerův model modifikovaný

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	1,3	1,4	0,5	0,6	0,5
XYZ, s.r.o.	1,7	2,2	3,0	1,4	1,3

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Jelikož základní verze nezahrnuje tzv. šedou zónu výsledky v Tabulka 41 naznačují, že společnost ABC, a.s. je na hraně bankrotu od rok 2020. Avšak podle hodnocení modifikované verze v Tabulka 42 jsou hodnoty nad hranicí 0,3, která signalizuje, že společnost není ohrožena bankrotem. Velmi dobrých výsledků dosahuje společnost XYZ, s.r.o., která dle základní verze Tafflerova modelu vykazuje vyšší možnost ohrožení, avšak modifikovaná verze vykazuje stabilní situaci a takřka nemožnost bankrotu.

Tabulka 43 zachycuje výsledky Altmanova modelu, který posuzuje pásma bankrotu společnosti. Pro výpočet byl použit vzorec (28).

Tabulka 43 Altmanův model

	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	20,70	21,93	0,91	12,42	4,62
XYZ, s.r.o.	22,15	29,59	35,46	13,85	16,60

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbirky listin (Justice, 2024)

Výsledky Altmanova modelu by neměly klesnout pod hodnotu 1,2, kde začíná bankrotní zóna. Do pásma bankrotu se dostala společnost ABC, a.s., jejíž hodnoty kvůli zápornému výsledku hospodaření v roce 2020 klesly na 0,91. Společnost se však z pásma bankrotu dostala a v dalších letech dosahuje prosperity. V XYZ, s.r.o. je z počátku udržován vylepšující se trend, který v posledních dvou letech klesl, i tak se podnik udržuje v pásmu prosperity po celou dobu sledovaného období.

3.8 Identifikace základních nedostatků a doporučení

Klesající přidaná hodnota – výpočet přidané hodnoty odhalil, že od roku 2020 hodnoty ukazatele klesají. Klesající trend je způsoben nárůstem krátkodobých pohledávek, a tudíž i nárůstem vynaložených vstupů (materiál, energie, výkonová spotřeba) na uskutečnění těchto zakázek. **Jelikož společnost ABC, a.s. vykazuje stále rostoucí hodnotu tržeb je ji doporučeno pokusit se snížit náklady spojené s výrobou, tedy optimalizovat ceny vstupů a analyzovat tržní prostředí konkurence, jejíž přidaná hodnota dosahuje znatelně vyšších hodnot.**

Vysoká zadluženost – společnost ABC, a.s. od roku 2020 využívá k financování své činnosti výhradně cizí kapitál. Za jeho nárůstem stojí vydání dluhopisů a stále nevyplacené podíly ze zisku společníkům. **Velké zadlužení společnosti způsobilo, že se ocitla v pásmu šedé zóny bankrotu a měla by tak snížit cizí kapitál a vyrovnat zdroje financování. Vyrovnání zdrojů financování by ovlivnilo i výsledné hodnoty ukazatele samofinancování. Optimalizace struktury financování a refinancování dluhů může pomoci snížit finanční rizika spojená s vysokou zadlužeností.**

Nízká likvidita – ukazatele likvidity vykazují v letech 2020–2022 klesající trend, který je zapříčiněn úbytkem krátkodobého finančního majetku vynaloženého za účelem vyplacení podílů společníkům a nárůstem krátkodobých závazků. **Společnosti je doporučeno lépe rozdělit zisk a ponechat si větší množství finančních prostředků, aby nebyla ohrožena její platební schopnost. Dále vyvinout nátlak na odběratele a rychleji přeměnit pohledávky na peněžní prostředky.**

Záporný obchodní deficit – výsledky obchodního deficitu informují o tom, že společnost od roku 2020 čerpá bezúroční úvěr od svých dodavatelů, který se postupem let snižuje. Čerpání úvěru je pro společnost pozitivním přínosem, ale jen tehdy dokud má dostatek peněžních prostředků na jeho úhradu. **Podniku ABC, a.s. se doporučuje zaměřit na optimalizaci procesů vymáhání pohledávek a řízení závazků a vyvarovat se odpisu nedobytných pohledávek. Pravidelné monitorování finančních toků a stanovení jasných platebních podmínek pro zákazníky a dodavatele mohou přispět k snížení obchodního deficitu a zlepšení finanční situace společnosti.**

Čistý pracovní kapitál – k poklesu čistého pracovního kapitálu v roce 2020, který nabýval záporných hodnot přispěl nárůst krátkodobých závazků. Signalizuje to, že společnost

financuje část dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji. **Společnost problém již vyřešila, ale i přesto se jí opět doporučuje rychleji inkasovat krátkodobé pohledávky a proměnit je na peněžní prostředky a také se vyvarovat jejich odpisu pro jejich nedobytnost. Zároveň se pokusit snížit závazky, aby došlo k navýšení čistého pracovního kapitálu.**

Stav zásob – vysoký obrat zásob a krátká doba obratu zásob mohou naznačovat efektivní správu zásob. **Společnost by měla nadále sledovat tento ukazatel a zajistit, aby byly zásoby udržovány na optimální úrovni a zbytečně nevázali finanční prostředky, které může investovat do chodu společnosti za účelem zlepšení její finanční výkonnosti.**

Konkurenceschopnost podniku – v rámci porovnání hodnot s konkurencí si společnost ABC, a.s. vede obstojně. Výsledky ukazatelů rentability byly u konkurenční společnosti v průměru vyšší, z čehož lze usoudit, že konkurence dosahovala v rámci bonity lepších výsledků a je tedy prosperitnější. **Pro zlepšení rentability se společnost ABC, a.s. doporučuje analyzovat výsledky ukazatele ROCE z důvodů kolísavých hodnot a identifikovat oblasti, kde lze zlepšit efektivitu využití kapitálu. Implementace stabilních strategií a sledování vývoje ROCE může přispět k udržení stabilních a konkurenceschopných výsledků. Pro zlepšení ROA je doporučeno analyzovat výkonnost jednotlivých aktiv a identifikovat ty, které nepřinášejí dostatečnou rentabilitu. Nestabilní generování zisku vykazují hodnoty ROE, přičemž by společnost měla zvážit opatření k optimalizaci struktury financování a zvýšení rentability pro akcionáře, aby zafungoval pákový efekt. V případě ROS je dobré, aby společnost odhalila příležitosti, jak zvýšit efektivitu generování zisku z tržeb. Například zhodnotit efektivitu vynaložených nákladů.**

4 Závěr

Na základě výše stanoveného doporučení lze tvrdit, že hlavní cíl bakalářské práce byl splněn. Hlavního cíle bylo dosaženo pomocí dílčích cílů, které zahrnovaly analýzu účetních výkazů z let 2018–2022 společnosti ABC, a.s. Výkazy byly získány z portálu Justice.cz i od samotné společnosti. Díky celkové finanční analýze, která zahrnovala jednotlivé ukazatele a metody, byl poskytnut celkový obraz hospodaření společnosti. Metody využití v této práci jsou založeny na metodách popsaných v literární rešerši odborné literatury z oblasti finanční analýzy. Souhrn použitých metod je prezentován v teoreticko-metodologické sekci práce. V závěru bakalářské práce jsou stručně shrnuty a prezentovány výsledky analýz a ukazatelů společnosti ABC, a.s., které jsou součástí analytické části práce.

Horizontální analýzou rozvahy bylo zjištěno, že aktiva i pasiva s výjimkou roku 2021 rostla. Jejich nárůst za celé sledované období činil 21 %. Největší podíl zastoupení na celkových aktivech má oběžný majetek, který je do roku 2021 převážně tvořen peněžními prostředky, poté byly vyplaceny podíly ze zisku a v zastoupení začali dominovat krátkodobé pohledávky. Z počátku celková pasiva byla tvořena převážně vlastním kapitálem, který byl v roce 2020 výrazně překonán cizím kapitálem. Při analýze výkazu zisku a ztráty je bod pozornosti upřen především na rostoucí trend v případech tržeb z prodeje výrobků a služeb, které nijak neovlivnil pokles pohledávek z roku 2019. Tržby za celé sledované období vzrostly o 35 %. Výkonová spotřeba také roste, což znamená, že společnost přijímá nové zakázky. V letech 2020 a 2021 došlo k nárůstu osobních nákladů o 14 %, jelikož společnost rozhodla o udělení odměn svým zaměstnancům. Za zmínku stojí i záporný finanční výsledek hospodaření, který byl ovlivněn prodejem dceřiné společnosti, jejíž původní cena byla 38 milionů, ale prodej se uskutečnil za pouhých 11 milionů. Ztráta z prodeje společnosti ovlivnila finanční výsledek hospodaření, který stále nevyrovnal ztrátu a vykazuje tak záporné hodnoty. Na základě rozložení zdrojů finančních prostředků lze předpokládat, že společnost bude stále dávat přednost financování své činnosti cizími zdroji. Zároveň v nadcházejících letech by již mohla vyrovnat ztrátu finančního výsledku hospodaření a dosáhnout tak i vyššího výsledku hospodaření za běžné období.

Zlaté bilanční pravidlo společnost ABC a.s. nedodrhuje a nízké hodnoty indikují financování dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji. Pari pravidlo také nebylo dodrženo, ABC, a.s. eviduje hodnotu vlastního kapitálu velmi nízkou s porovnáním hodnoty dlouhodobého majetku. Pravidlem vyrovnání rizika se ABC, a.s. řídí jen v prvních dvou letech, poté podíl cizích zdrojů ve společnosti jednoznačně převyšuje hodnotu vlastního kapitálu.

K poklesu čistého pracovního kapitálu v roce 2020, který nabýval záporných hodnot přispěl nárůst krátkodobých závazků, což signalizuje, že společnost financuje část dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji.

Ukazatele okamžité a běžné likvidity vykazují nízké hodnoty v posledních letech, zatímco pohotová likvidita je udržována přibližně na úrovni doporučené hodnoty. Z ukazatelů rentability plyne, že společnost vykazuje kolísavé hodnoty, které ve všech případech jsou v roce 2020 záporné. Proto by společnost měla vyvinout tlak na zvýšení provozní výkonnosti, aby dosahovala prosperitnější hodnoty ziskovosti. Celková zadluženost vykazuje v roce 2020 významný nárůst na 98,04 %, což může signalizovat vysoké riziko spojené s využitím cizího kapitálu. Využití cizího kapitálu potvrzují vysoké hodnoty koeficientu samofinancování. Společnost disponuje v roce 2020 negativní hodnotou úrokového krytí, což naznačuje potíže s pokrytím úrokových nákladů z provozního zisku. Ukazatele aktivity dosahují uspokojivých hodnot a společnost by při efektivním využití majetku a růstu tržeb neměla zaznamenat pokles tohoto ukazatele.

Bankrotní modely vykazují dobré výsledky v obou použitých modelech. Altmanův model poukázal na možnost bankrotu společnosti v roce 2020, kdy společnost vykazovala záporný výsledek hospodaření, nicméně již v dalším roce se společnost dle výsledků přesunula z bankrotní zóny do pásma prosperity, kde se udržuje i nadále. Tafflerův model také informuje o dosažení prosperujících hodnot, které signalizují, že společnost není nijak ohrožena bankrotem i přes velké množství výskytu cizích zdrojů ve společnosti.

Výsledky Kralickova Quicktestu bonity se rovněž pohybovali v pásmu prosperity s výjimkou jediného roku. Výsledná hodnota roku 2020 byla ovlivněna ztrátou, a proto společnost spadla do pásma šedé zóny, kdy lze konstatovat lehké problémy s bonitou. Ovšem od roku 2021 vykazuje podnik skvělé hodnoty, a je tak schopen hradit včas své závazky. Pro udržení bonity je společnosti doporučeno si nadále udržovat co největší výnosy a minimalizovat své náklady.

Literatura

Primární zdroje

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza-metody, ukazatele a využití v praxi. Praha: Grada, 2021. 172 s. ISBN 978-80-271-3124-2.

Monografie

BRABENEC, Tomáš. Finanční analýza obchodních korporací. 1. Ekopress, 2022. ISBN 978-80-87865-85-9.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER, 2017. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada, 228 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KUBÍČKOVÁ, D., JINDŘICHOVSKÁ, I. 2022. Finanční analýza ve finančním řízení. Praha: VŠFS, EDUCOpres, 2022. 978-80-7408-231-3.

KUBÍČKOVÁ, D., JINDŘICHOVSKÁ, I. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. 342 s. ISBN 978-80-740-0538-1

MAYES, T. R. Financial analysis with Microsoft Excel. Boston: Cengage Learning, 2020. ISBN 978-0-357-44205-0.

SCHOLLEOVÁ, H. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. 272 s. ISBN 978-80-271-0413-0.

ŠTEKER, K. a OTRUSINOVÁ, M. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. 296 s. ISBN 978-80-271-3184-6.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, P., JELÍNKOVÁ, E. Podniková ekonomika – klíčové oblasti. Praha: Grada, 2018. 256 s. ISBN 978-80-271-0689-9.

VOCHOZKA, M. et al. Finance podniku: komplexní pojetí. Praha: Grada, 2021. 312 s. ISBN 978-80-271-3267-6.

VOCHOZKA, M. Metody komplexního hodnocení podniku. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. 480 s. ISBN 978-80-271-1701-7

Internetové zdroje

FinAnalysis: Finanční analýza podniku. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.finanalysis.cz/pouzite-pomerove-ukazatele.html>. [cit. 2024-04-01].

VÝROČNÍ ZPRÁVY ABC, a.s., *Justice*. Online. Veřejný rejstřík a Sbírká listin. 2024. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>. [cit. 2024-03-26].

VÝROČNÍ ZPRÁVY XYZ, S.R.O. *Justice*. Online. Veřejný rejstřík a Sbírká listin. 2024. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>. [cit. 2024-03-26].

Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1 Rozvaha aktiv společnosti ABC, a.s. v celých tis. Kč.....	II
Příloha 2 Rozvaha pasiv společnosti ABC, a.s. v celých tis. Kč.	II
Příloha 3 Přehled výkazu zisku a ztráty společnosti ABC, a.s. v celých tisících Kč.	III
Příloha 4 Horizontální analýza aktiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.	IV
Příloha 5 Horizontální analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.	V
Příloha 6 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.	VI
Příloha 7 Vertikální analýza aktiv společnosti ABC, a.s. v %.	IX
Příloha 8 Vertikální analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v %.	X
Příloha 9 Rozhovor s ekonomickým ředitelem společnosti ABC, a.s.	X

Příloha 1 Rozvaha aktiv společnosti ABC, a.s. v celých tis. Kč.

Položka Aktiv	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	260 473	276 568	277 361	221 930	316 304
Dlouhodobý majetek	80 100	93 729	66 841	64 336	56 571
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	42 100	55 729	66 841	64 336	56 571
Stavby	83	62	41	21	0
Hmotné movité věci a jejich soubory	40 972	48 007	61 248	61 938	56 571
Poskytnuté zálohy na DHM a NDHM	0	7 660	5 552	2 377	0
Poskytnuté zálohy na DHM	0	1 000	215	1 280	0
Nedokončený DHM	1 045	6 660	5 337	1 097	0
Dlouhodobý finanční majetek	38 000	38 000	0	0	0
Oběžná aktiva	178 950	181 251	186 132	137 791	247 157
Zásoby	18 562	16 863	17 966	34 009	24 413
Materiál	13 509	13 519	13 591	22 127	17 739
Nedokončená výroba a polotovary	5 053	3 344	4 355	11 530	6 674
Dlouhodobé pohledávky	9 832	7 874	8 314	2 816	5 433
Krátkodobé pohledávky	57 691	45 265	67 015	93 049	196 401
Krátkodobý finanční majetek	92 865	111 249	92 837	7 917	20 910
Peněžní prostředky v pokladně	518	561	439	363	462
Peněžní prostředky na účtech	92 347	110 688	92 398	7 554	20 448
Časové rozlišení aktiv	1 423	1 588	24 388	19 803	12 576
Náklady příštích období	1 071	495	20 123	16 371	12 521
Příjmy příštích období	352	1 093	4 265	3 432	55

Příloha 2 Rozvaha pasiv společnosti ABC, a.s. v celých tis. Kč.

Položka Pasiv	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	260 473	276 568	277 361	221 930	316 304
Vlastní kapitál	182 018	200 319	4 253	24 191	28 352
Základní kapitál	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Fondy ze zisku	384	371	368	357	316
VH minulých let	138 242	150 634	9 048	2 932	22 834
VH běžného účetního období	42 392	48 314	-6 163	19 902	4 202
Cizí zdroje	75 414	75 813	271 937	195 131	285 440
Rezervy	36 101	38 069	42 274	38 980	42 586
Dlouhodobé závazky	1 216	319	255	1 084	911
Závazky z obchodních vztahů	1 216	319	255	292	184
Odložený daňový závazek	0	0	0	792	727

Krátkodobé závazky	38 097	37 425	229 408	155 067	241 961
Závazky z obchodních vztahů	23 654	19 685	27 867	42 199	119 164
Vydané dluhopisy	0	0	96 000	96 000	96 000
Krátkodobé přijaté zálohy	0	0	103	3	19 178
Závazky ke společníkům	0	0	85 848	147	37
Závazky k zaměstnancům	6 173	6 849	8 887	9 183	4 517
Závazky ze SP a ZP	3 994	4 125	6 492	5 245	2 115
Stát - daňové závazky a dotace	3 796	5 709	3 484	1 224	5
Dohadné účty pasivní	292	872	568	838	803
Jiné závazky	172	182	159	228	142
Časové rozlišení pasiv	3 041	436	1 171	2 608	2 512
Výnosy příštích období	567	0	0	0	0
Výdaje příštích období	2 444	436	1 171	2 608	2 512

Příloha 3 Přehled výkazu zisku a ztráty společnosti ABC, a.s. v celých tisících Kč.

Položka VZZ	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby z prodeje výrobků a služeb	361 087	406 910	428 161	467 698	486 931
Tržby za prodej zboží	0	0	0	0	2 060
Výkonová spotřeba	219 992	247 579	284 683	333 150	367 656
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	0	2 050
Spotřeba materiálu a energie	81 350	85 009	75 893	10 919	114 748
Služby	138 642	162 570	208 790	224 021	250 858
Změna stavu zásob vlastní činnosti	-555	1 709	-1 011	-7 175	4 856
Aktivace	-83	-1 750	-194	0	-227
Osobní náklady	81 390	89 036	101 542	104 004	85 554
Mzdové náklady	61 158	67 002	76 751	77 501	63 077
Náklady na SP, ZP a ON	20 232	22 034	24 791	26 503	22 477
Úpravy hodnot v provozní oblasti	8 110	8 144	11 841	11 717	11 174
Úpravy hodnot DNM a DHM – trvalé	8 110	8 786	10 642	12 234	12 911
Úpravy hodnot pohledávek	0	-642	1 199	-517	-1 737
Ostatní provozní výnosy	6 131	11 744	5 871	5 585	9 138
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	134	330	942	822	64
Tržby z prodeje materiálu	5 102	9 655	3 558	3 416	8 775
Jiné provozní výnosy	895	1 759	1 371	1 347	299
Ostatní provozní náklady	9 457	15 082	15 024	5 547	18 664
Zůstatková cena prodaného DM	17	353	1 121	146	0
Prodaný materiál	2 616	8 812	3 023	2 710	6 877
Daně a poplatky	242	323	379	400	321

Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	4 771	1 968	4 206	-3 295	358
Jiné provozní náklady	1 811	1 759	6 295	5 586	7 878
Provozní výsledek hospodaření	48 907	58 854	22 147	26 040	10 452
Výnosy z podílů	4 000	0	11 231	0	0
Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0	38 000	0	0
Výnosy z ostatního DFM	0	0	2 500	0	0
Výnosové úroky a podobné výnosy	394	947	273	152	625
Nákladové úroky a podobné náklady	9	0	1 234	3 949	5 086
Ostatní finanční výnosy	19	135	733	20	21
Ostatní finanční náklady	247	260	608	165	307
Finanční výsledek hospodaření	4 157	822	-25 105	-3 942	-4 747
Výsledek hospodaření před zdaněním	53 064	59 676	-2 958	22 098	5 705
Daň z příjmů za běžnou činnost	10 672	11 362	3 205	2 196	1 503
Daň z příjmů splatná	10 672	11 362	3 205	1 403	1 569
Daň z příjmů odložená	0	0	0	793	-66
Výsledek hospodaření po zdanění	42 392	48 314	-6 163	19 902	4 202
Výsledek hospodaření za účetní období	42 392	48 314	-6 163	19 902	4 202
Čistý obrat za účetní období	371 631	419 736	448 769	473 455	498 775

Příloha 4 Horizontální analýza aktiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.

Položka Aktiv	2018/2	2019/2	2020/2	2021/2	2018/2	2019/2	2020/2	2021/2
	019	020	021	022	019	020	021	022
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%	%
AKTIVA CELKEM	16 095	793	-55 431	94 374	6,18	0,29	-19,99	42,52
Dlouhodobý majetek	13 629	-26 888	-2 505	-7 765	17,01	-28,69	-3,75	-12,07
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobý hmotný majetek	13 629	11 112	-2 505	-7 765	32,37	19,94	-3,75	-12,07
Stavby	-21	-21	-20	-21	-25,30	-33,87	-48,78	-100,00
Hmotné movité věci a jejich soubory	7 035	13 241	990	-5 367	17,17	27,58	1,13	-8,67
Poskytnuté zálohy na DHM a NDHM	7 660	-2 108	-3 175	-2 377	0,00	-27,52	-57,19	-100,00
Poskytnuté zálohy na DHM	1 000	-785	1 065	-1 280	0,00	-78,50	495,35	-100,00
Nedokončený DHM	5 615	-1 323	-4 240	-1 097	537,32	-19,86	-79,45	-100,00

Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0,00	-100,00	0,00	0,00
Oběžná aktiva	2 301	4 881	48 341	109 366	1,29	2,69	-25,97	79,37
Zásoby	-1 699	1 103	16 043	-9 596	-9,15	6,54	89,30	-28,22
Materiál	10	72	8 536	-4 388	0,07	0,53	62,81	-19,83
Nedokončená výroba a polotovary	-1 709	1 011	7 175	-4 856	-33,82	30,23	164,75	-42,12
Dlouhodobé pohledávky	-1 958	440	-5 498	2 617	-19,91	5,59	-66,13	92,93
Krátkodobé pohledávky	-12 426	21 750	26 034	103 352	-21,54	48,05	38,85	111,07
Krátkodobý finanční majetek	18 384	-18 412	-84 920	12 993	19,80	-16,55	-91,47	164,12
Peněžní prostředky v pokladně	43	-122	-76	99	8,30	-21,75	-17,31	27,27
Peněžní prostředky na účtech	18 341	-18 290	-84 844	12 894	19,86	-16,52	-91,82	170,69
Časové rozlišení aktiv	165	22 800	-4 585	-7 227	11,60	435,77	-18,80	-36,49
Náklady příštích období	-576	19 628	-3 752	-3 850	-53,78	965,25	-18,65	-23,52
Příjmy příštích období	741	3 172	-833	-3 377	210,51	290,21	-19,53	-98,40

Příloha 5 Horizontální analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.

Položka Pasiv	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%	%
PASIVA CELKEM	16 095	793	-55 431	94 374	6,18	0,29	-19,99	42,52
Vlastní kapitál	18 301	-196 066	19 938	4 161	10,05	-97,88	468,80	17,20
Základní kapitál	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Fondy ze zisku	-13	-3	-11	-41	-3,39	-0,81	-2,99	-11,48
VH minulých let	12 392	141 586	-6 116	19 902	8,96	-93,99	-67,60	678,79
VH běžného účetního období	5 922	-54 477	26 065	-15 700	13,97	-112,76	-422,93	-78,89
Cizí zdroje	399	196 124	-76 806	90 309	0,53	258,69	-28,24	46,28
Rezervy	1 968	4 205	-3 294	3 606	5,45	11,05	-7,79	9,25
Dlouhodobé závazky	-897	-64	829	-173	-73,77	-20,06	325,10	-15,96

Závazky z obchodních vztahů	-897	-64	37	-108	-73,77	-20,06	14,51	-36,99
Odložený daňový závazek	0	0	792	-65	0,00	0,00	0,00	-8,21
Krátkodobé závazky	-672	191 983	-74 341	86 894	-1,76	512,98	-32,41	56,04
Závazky z obchodních vztahů	-3 969	8 182	14 332	76 965	-16,78	41,56	51,43	182,39
Vydané dluhopisy	0	96 000	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé přijaté zálohy	0	103	-100	19 175	0,00	0,00	-97,09	639166,67
Závazky ke společníkům	0	85 848	-85 701	-110	0,00	0,00	-99,83	-74,83
Závazky k zaměstnancům	676	2 038	296	-4 666	10,95	29,76	3,33	-50,81
Závazky ze SP a ZP	131	2 367	-1 247	-3 130	3,28	57,38	-19,21	-59,68
Stát - daňové závazky a dotace	1 913	-2 225	-2 260	-1 219	50,40	-38,97	-64,87	-99,59
Dohadné účty pasivní	580	-304	270	-35	198,63	-34,86	47,54	-4,18
Jiné závazky	10	-23	69	-86	5,81	-12,64	43,40	-37,72
Časové rozlišení pasiv	-2 605	735	1 437	-96	-85,66	168,58	122,72	-3,68
Výnosy příštích období	-567	0	0	0	-100,00	0,00	0,00	0,00
Výdaje příštích období	-2 008	735	1 437	-96	-82,16	168,58	122,72	-3,68
Výdaje příštích období	-2 008	735	1 437	-96	-82,16	168,58	122,72	-3,68

Příloha 6 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty společnosti ABC, a.s. v tis. Kč.

Položka VZZ	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2019/ 2018	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021
	Abs.	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%	%
Tržby z prodeje výrobků a služeb	45 823	21 251	39 537	19 233	12,69	5,22	9,23	4,11
Tržby za prodej zboží	0	0	0	2 060	0,00	0,00	0,00	0,00
Výkonová spotřeba	27 587	37 104	48 467	34 506	12,54	14,99	17,02	10,36

Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	2 050	0,00	0,00	0,00	0,00
Spotřeba materiálu a energie	3 659	-9 116	-64 974	103 829	4,50	-10,72	-85,61	950,90
Služby	23 928	46 220	15 231	26 837	17,26	28,43	7,29	11,98
Změna stavu zásob vlastní činnosti	2 264	-2 720	-6 164	12 031	-407,93	-159,16	609,69	-167,68
Aktivace	-1 667	1 556	194	-227	2 008,43	-88,91	-100,00	0,00
Osobní náklady	7 646	12 506	2 462	-18 450	9,39	14,05	2,42	-17,74
Mzdové náklady	5 844	9 749	750	-14 424	9,56	14,55	0,98	-18,61
Náklady na SP, ZP a ON	1 802	2 757	1 712	-4 026	8,91	12,51	6,91	-15,19
Úpravy hodnot v provozní oblasti	34	3 697	-124	-543	0,42	45,40	-1,05	-4,63
Úpravy hodnot DNM a DHM - trvalé	676	1 856	1 592	677	8,34	21,12	14,96	5,53
Úpravy hodnot pohledávek	-642	1 841	-1 716	-1 220	0,00	-286,76	-143,12	235,98
Ostatní provozní výnosy	5 613	-5 873	-286	3 553	91,55	-50,01	-4,87	63,62
Tržby z prodeje dlouhodobéh o majetku	196	612	-120	-758	146,27	185,45	-12,74	-92,21
Tržby z prodeje materiálu	4 553	-6 097	-142	5 359	89,24	-63,15	-3,99	156,88
Jiné provozní výnosy	864	-388	-24	-1 048	96,54	-22,06	-1,75	-77,80
Ostatní provozní náklady	5 625	-58	-9 477	13 117	59,48	-0,38	-63,08	236,47
Zůstatková cena prodaného DM	336	768	-975	-146	1 976,47	217,56	-86,98	-100,00

Prodaný materiál	6 196	-5 789	-313	4 167	236,85	-65,69	-10,35	153,76
Daně a poplatky	81	56	21	-79	33,47	17,34	5,54	-19,75
Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-2 803	2 238	-7 501	3 653	-58,75	113,72	-178,34	-110,86
Jiné provozní náklady	-52	4 536	-709	2 292	-2,87	257,87	-11,26	41,03
Provozní výsledek hospodaření	9 947	-36 707	3 893	-15 588	20,34	-62,37	17,58	-59,86
Výnosy z podílů	-4 000	11 231	-11 231	0	-100,00	0,00	-100,00	0,00
Náklady vynaložené na prodané podíly	0	38 000	-38 000	0	0,00	0,00	-100,00	0,00
Výnosy z ostatního DFM	0	2 500	-2 500	0	0,00	0,00	-100,00	0,00
Výnosové úroky a podobné výnosy	553	-674	-121	473	140,36	-71,17	-44,32	311,18
Nákladové úroky a podobné náklady	-9	1 234	2 715	1 137	-100,00	0,00	220,02	28,79
Ostatní finanční výnosy	116	598	-713	1	610,53	442,96	-97,27	5,00
Ostatní finanční náklady	13	348	-443	142	5,26	133,85	-72,86	86,06
Finanční výsledek hospodaření	-3 335	-25 927	21 163	-805	-80,23	3154,14	-84,30	20,42
Výsledek hospodaření před zdaněním	6 612	-62 634	25 056	-16 393	12,46	-104,96	-847,06	-74,18
Daň z příjmů za běžnou činnost	690	-8 157	-1 009	-693	6,47	-71,79	-31,48	-31,56

Daň z příjmů splatná	690	-8 157	-1 802	166	6,47	-71,79	-56,22	11,83
Daň z příjmů odložená	0	0	793	-859	0,00	0,00	0,00	-108,32
Výsledek hospodaření po zdanění	5 922	-54 477	26 065	-15 700	13,97	-112,76	-422,93	-78,89
Výsledek hospodaření za účetní období	5 922	-54 477	26 065	-15 700	13,97	-112,76	-422,93	-78,89
Čistý obrat za účetní období	48 105	29 033	24 686	25 320	12,94	6,92	5,50	5,35

Příloha 7 Vertikální analýza aktiv společnosti ABC, a.s.. v %.

Položka Aktiv	2018	2019	2020	2021	2022
	%	%	%	%	%
AKTIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Dlouhodobý majetek	30,75	33,89	24,10	28,99	17,89
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlouhodobý hmotný majetek	16,16	20,15	24,10	28,99	17,89
Stavby	0,03	0,02	0,01	0,01	0,00
Hmotné movité věci a jejich soubory	15,73	17,36	22,08	27,91	17,89
Poskytnuté zálohy na DHM a NDHM	0,00	2,77	2,00	1,07	0,00
Poskytnuté zálohy na DHM	0,00	0,36	0,08	0,58	0,00
Nedokončený DHM	0,40	2,41	1,92	0,49	0,00
Dlouhodobý finanční majetek	14,59	13,74	0,00	0,00	0,00
Oběžná aktiva	68,70	65,54	67,11	62,09	78,14
Zásoby	7,13	6,10	6,48	15,32	7,72
Materiál	5,19	4,89	4,90	9,97	5,61
Nedokončená výroba a polotovary	1,94	1,21	1,57	5,20	2,11
Dlouhodobé pohledávky	3,77	2,85	3,00	1,27	1,72
Krátkodobé pohledávky	22,15	16,37	24,16	41,93	62,09
Krátkodobý finanční majetek	35,65	40,22	33,47	3,57	6,61
Peněžní prostředky v pokladně	0,20	0,20	0,16	0,16	0,15
Peněžní prostředky na účtech	35,45	40,02	33,31	3,40	6,46
Časové rozlišení aktiv	0,55	0,57	8,79	8,92	3,98
Náklady příštích období	0,41	0,18	7,26	7,38	3,96
Příjmy příštích období	0,14	0,40	1,54	1,55	0,02

Příloha 8 Vertikální analýza pasiv společnosti ABC, a.s. v %.

Položka Pasiv	2018	2019	2020	2021	2022
	%	%	%	%	%
PASIVA CELKEM	100	100	100	100	100
Vlastní kapitál	69,88	72,43	1,53	10,90	8,96
Základní kapitál	0,38	0,36	0,36	0,45	0,32
Fondy ze zisku	0,15	0,13	0,13	0,16	0,10
VH minulých let	53,07	54,47	3,26	1,32	7,22
VH běžného účetního období	16,28	17,47	-2,22	8,97	1,33
Cizí zdroje	28,95	27,41	98,04	87,92	90,24
Rezervy	13,86	13,76	15,24	17,56	13,46
Dlouhodobé závazky	0,47	0,12	0,09	0,49	0,29
Závazky z obchodních vztahů	0,47	0,12	0,09	0,13	0,06
Odložený daňový závazek	0,00	0,00	0,00	0,36	0,23
Krátkodobé závazky	14,63	13,53	82,71	69,87	76,50
Závazky z obchodních vztahů	9,08	7,12	10,05	19,01	37,67
Vydané dluhopisy	0,00	0,00	34,61	43,26	30,35
Krátkodobé přijaté zálohy	0,00	0,00	0,04	0,00	6,06
Závazky ke společníkům	0,00	0,00	30,95	0,07	0,01
Závazky k zaměstnancům	2,37	2,48	3,20	4,14	1,43
Závazky ze SP a ZP	1,53	1,49	2,34	2,36	0,67
Stát - daňové závazky a dotace	1,46	2,06	1,26	0,55	0,00
Dohadné účty pasivní	0,11	0,32	0,20	0,38	0,25
Jiné závazky	0,07	0,07	0,06	0,10	0,04
Časové rozlišení pasiv	1,17	0,16	0,42	1,18	0,79
Výnosy příštích období	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00
Výdaje příštích období	0,94	0,16	0,42	1,18	0,79

Příloha 9 Rozhovor s ekonomickým ředitelem společnosti ABC, a.s.

Co Vás přimělo ke ztrátovému prodeji dceřiné společnosti?

Hlavním důvodem byla interní restrukturalizace. Což nám přineslo mnoho výzev a potřebovali jsme se rychle přizpůsobit. Bohužel, naše dceřiná společnost nebyla schopná udržet svou konkurenceschopnost, což vedlo k poklesu hodnoty společnosti, a nakonec k rozhodnutí prodat ji, i když s určitou ztrátou. I když jsme se setkali s určitou ztrátou, věříme, že to bylo nejlepší řešení pro dlouhodobou udržitelnost naší mateřské společnosti.

Nevnímate jako chybu, že jste společníkům vyplatili příliš vysoké dividendy?

Rozhodnutí o výplatě dividend bylo založeno na analýze našeho finančního stavu a potřebách akcionářů. Přestože jsme byli schopni zajistit stabilní výnos pro naše akcionáře, nyní uznáváme, že možná by bylo vhodnější tyto finanční prostředky alokovat do jiných oblastí, jako je investice do růstu společnosti či budoucích projektů. Je dosti možné, že kdybychom se nevydali tolik z peněz vykazovali bychom lepší výsledky likvidity.

Jaké faktory nejvíce zasáhly do chodu společnosti?

Kdybych to měl shrnout, tak určitě ztrátový prodej dceřiné společnosti a tím záporný finanční výsledek hospodaření, vyplacení dividend, velké zastoupení cizích zdrojů. Trápí nás i nízký výsledek hospodaření za účetní období v roce 2022. Na druhou stranu vykazujeme rostoucí tržby a zakázek také máme dost.

Ovlivnil firmu Covid – 19?

Nijak zvlášť bych neřekl. I za přísných nařízení vlády jsme mohli dále pracovat na našich zakázkách. Zároveň jsme se včas předzásobili, tudíž ani zde nevznikl problém s dodávkami či výpadkem materiálu.

Řešená problematika

úvod

Finanční analýza slouží k posouzení finančního zdraví společnosti. Aby byla společnost schopna lépe identifikovat své slabiny je nutné provést mezipodnikové srovnání.

problém

Hlavním cílem je stanovit soubor doporučení pro zlepšení finanční kondice společnosti ABC, a.s.

přístup

Posouzení minulého vývoje proběhlo na základě jednotlivých metod a ukazatelů finanční analýzy, jejichž výsledky poskytují přehled o stavu společnosti.

Postup řešení

zdroj

Hlavním zdrojem informací jsou účetní výkazy analyzované společností za sledované období 2018-2022, které jsou součástí účetní závěrky. (Rozvaha, VZZ, Výkaz CF)

získávání

Účetní výkazy byly získány z veřejně dostupných zdrojů, publikovaných na portálu Justice.cz. Teoretická část je stavěna na poznacích z odborné literatury.

zpracování

Bakalářská práce byla zpracována podle literární rešerše odborné literatury, metody syntézy nebo také komparace. Jsou zde použité analýzy absolutních, poměrových a rozdílových ukazatelů. Dále byly použity bankrotní a bonitní modely.

Výsledky práce

Z výsledků práce vyplynulo, že.....

- Bylo zjištěno, že výsledky ukazatelů se od roku 2020 zhoršily.
- Zásadním problémem je vysoká zadluženost, snižující se přidaná hodnota, nízký výsledek hospodaření, nízká běžná likvidita
- Výsledky bankrotních modelů odhalili, že společnost není bezprostředně ohrožena bankrotem

Výsledky práce – grafické znázornění

Kralickův Quicktest	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	8	8	5	4	2
XYZ, s.r.o.	7	8	8	6	7

Altmanův model	2018	2019	2020	2021	2022
ABC, a.s.	20,70	21,93	0,91	12,42	4,62
XYZ, s.r.o.	22,15	29,59	35,46	13,85	16,60

Zdroj: Vlastní zpracování dat z Veřejného rejstříku a Sbírký listin (Justice, 2024)

Doporučení

Na základě výsledků lze doporučit....

1. Snížit celkovou zadluženost a vyrovnat zdroje financování

2. Snížit náklady vstupů, aby vzrostla přidaná hodnota

3. Rychleji inkasovat pohledávky pro navýšení peněžních prostředků, které pomohou dosáhnout lepších hodnot likvidity.

VŠEM
VYSOKÁ
ŠKOLA
EKONOMIE
A MANAGEMENTU

**DĚKUJI ZA
POZORNOST**